

I. Analiza językowo-kulturowa nekrologów z *Życia Warszawy* 1945r.(wersja robocza)

ZOBACZ WYKAZ NEKROLOGÓW, KTÓRY ZNAJDUJE SIĘ NA KOŃCU ARTYKUŁU

W analizowanym materiale występują trzy rodzaje ogłoszeń pogrzebowych, do których należą informacje o śmierci i pogrzebie, rocznicy oraz podziękowania. Największą grupę analizowanego materiału stanowią nekrologi rocznicowe. Z zebranego materiału wynika, iż nadawcy nekrologów rocznicowych w przeważającej większości zamieszczają je w pierwszą rocznicę śmierci, a w mniejszym stopniu pojawia się druga i trzecia rocznica. Analizowane nekrologi rocznicowe cechuje ekspresja języka widoczna w słowach towarzyszących wyrazowi *rocznica*, które wyrażają stan wewnętrzny nadawcy i charakter śmierci zmarłego np.: *bolesna, tragiczna, przebolesna, przebolesna męczeńska rocznica śmierci*.

Najważniejszym elementem analizowanego materiału jest informacja podana do publicznej wiadomości, która zawiadamia o śmierci osoby zmarłej w indywidualnym, instytucjonalnym bądź zbiorowym nekrologu.

Nadawcy nekrologów identyfikowali osobę zmarłą przede wszystkim pełnym imieniem i nazwiskiem z nierzadkim podaniem drugiego, w mniejszym stopniu trzeciego imienia zmarłego, co się we współczesnych anonsach nie zdarza np.: *Jerzy Janusz Borodin, Nina Danuta Zubrzycka, Stefan, Roman, Jerzy Kopczyński*. W niektórych nekrologach mężczyzn nadawcy umieszczali także przydomek, który stanowił dodatkową formę identyfikacji zmarłego np.: *Władysław Bogorya-Podlewski, Jerzy Wukiewicz-Sarap, Andrzej Hertz-Lukański, Mieczysław Nałęcz-Dobrowolski, Waldemar Szczęsny Misiorowski*. Nadawcy nekrologów z *Życia Warszawy* 1945r w celu identyfikacji zmarłego stosowali formę hipokorystyczną przede wszystkim wobec imion dzieci np.: *Hania, Terenia, Kiziunia, Zosia-Wicia, Wandeczka, Zosieńka, Jędrus, Jureczek, Maciejek, Pawełek –Jan* w mniejszym stopniu także u osób dorosłych np.: *Jasia*.

Sposób identyfikacji nekrologów kobiet sprowadzał się zazwyczaj do podania: imienia i nazwiska rodzowego w l.mn z przyimkiem z np.: *Anny z Witeskich Nałęcz, Anny Otylii z*

Konińskich Ziemskiej; imienia i nazwiska męża, które kończyło się sufiksem dzierżawczym-*owa* lub *-owej* np.: *Irena z Komorowskich Henrykowa Chodakowska, Stefania z Kłosiewiczów Matusiakowa, Stanisława z Endów Łukaszewska, z Wajszczuków Alberty Mieczysławy Ślązakowej*. Przyimek z wskazywał na wspólnotę rodową nazwiska kobiety w formie l. mn. np.: *z Kryńskich Władysława Hartwigowa, z Bilikiewiczów Zofii Sapiejewskiej*. Tego rodzaju konstrukcje składniowe należą do archaicznych i nie są stosowane we współczesnych nekrologach zwyczajowych. Stosunkowo rzadko nadawcy analizowanych nekrologów przywoływali łacińską formułę *primo voto* (I voto), *secundo voto* (II voto) np.: *z Pobjewskich Karolina Mikłaszewska I voto Rógowa, Janina Krystyna z Mikulskich I voto Mieczysławowa Tyszkowa 2 voto Ludwikowa Tabaczyńska*. Nazwiska panieńskie były zakończone sufiksem *-ówna*, (np.: *Jadwiga Wiktoria Nałęczówna, Agnieszka Maria Starynkiewiczówna*).

Na specyfikę części onomastycznej nekrologów opublikowanych na łamach *Życia Warszawy* w 1945r wpływają informacje związane z więzami rodzinnymi łączącymi osoby zmarłe np.: *Maria Gajkowicz matka, Maria Gajkowiczówna siostra; Leona i Kazimiery z Milerów małż. Łoskoczyńskich, z Jamiołkowskich Janiny i Kazimierza Franaszek i synusia Ich Pawełka*. Więzy rodzinne i relacje nadawcy anonsu z osobą zmarłą były eksponowane za pomocą formuł emocjonalnych, a w wypadku osób młodych przez formuły hipokorystyczne np.: *nasz ukochany syn i brat, ukochana żona i najlepszy przyjaciel, ukochany brat nasz, ukochani Rodzice, najukochańsza Żona i najlepsza Matka, najdroższy niezapomniany syn i brat, ukochany mąż i ojciec, jedyna nad wszystko umiłowana siostra moja, zacny i kochany brat, córeczka, jedyna ubóstwiana promienna córeńka, jedyna córusieńka, synuś*.

W przypadku nekrologów żeńskich z *Życia Warszawy* 1945r. pojawiały się informacje związane ze stanem cywilnym zmarłej np. *żona Wacława, żona b. redaktora i wydawcy „Kuriera Porannego”, wdowa po ś.p. Janie inż. arch, wdowa po poległym w 1919r. działaczu niepodległościowym podch. kapralu*.

W *Życiu Warszawy* w nekrologach rocznicowych z 1945r przemożną rolę odegrały pseudonimy, które były dodatkową formą identyfikacji i wskazywały na konspiracyjną działalność zmarłego. W analizowanym materiale większość pseudonimów stanowią nazwiska np.: *Bile, Bogorya por. A.K, Brok, Bończa, Douglas, Gończa, Góral, Jackowski, Jabłkowski, Jurgowski, Karczmarczyk, Korda, por. Leśniewski, Leszczyc, Nałęcz, Nawara, Niemira, Nowina, Powierza, Pomian, Rejak-olimpijczyk, Skowron, Slicz, Szmit, Szczerby, Szyszko, Tłomacki, Wit, Wron, Zawiaski, Zawiecki, Żak*; nazwiska szlacheckie (herbowe): *Sulima, Hebda-Pobóg, Wieniawa I, Wieniawa II*; nazwiska wraz z pełnionym stanowiskiem:

sierżant. podchor. Frasz, por. Kamii, kapitan Kim, kapr. podchor. Kot, plutonowy Komar, plut. Kuś z Bazy Lotn., por. Jurkowski, por. Leśniewski, kapral, podch. Mazur, kapitan Ostrowski, podch. kapr. Różyc, kapral Selim, podchor. Sławicz, kapral Szczerby, ppor. Kongo, kapral Wit, podch. Zbyszek; imiona: Albin, Andrzej (najczęściej używane spośród pseudonimów), Anna, Arlin, Bolesław, Cezary, Ewa, Grażyna, Henryk, Henryka, Igor, Jaga Jerzy, Joanna, Katarzyna, Karol, Lech, Monika, Marek, Olgierd, Oskar, Sawa, Stefan, Teresa, Tomasz; imiona wraz z pełnionym stanowiskiem: podchorąży Bolesław, łączniczka Danuta, kpt. Edward; imiona hipokorystyczne: Jaś, Kajtek, Kubuś, Marcelek, Romek, Władek, Wojtek, harcerka Zenka; imiona wraz z pełnionym stanowiskiem: ppułk. Albin, Dr. Geogr., strzelec, kom. Grażyna, DRUHNA-JAGA, podchorąży Jaś, strzelec Marek, st. strz. Tomasz, kapr. podchor. Wojtek, przezwiska: Bacik, Biały, Bile, Bimbo, Bobnia, Czar, Dydek, Esio, Garbaty, Sęp, Hak, Iskra, Komar, Kongo, Korzeń, Leśna, Myszka, Papawer, Pocisk, Pomian, Precelek, Sęp, Sokół, Spad, Szerszeń, Szewo, Szary, Tank-Błechwa, Tygrys Alf, Zadra; zawody: doktor Anka, Strażak, Strzelec; wykształcenie: Kadet; przezwiska wraz z zajmowanym stanowiskiem: strzelec Gwoździak, por. Kamii, ppor. Kongo, st. strz. Korzeń, Kurzawa strzelec A. K Batalionu Kilińskiego, por. Radosny, podchr. Sokół, p. p. Stary; strzelec Śmiały, por. Szary, por. Waga; imiona wraz z przezwiskiem: Mirka-Barbara, Wróbelek; imiona i nazwiska: Franciszek Dubielecki, Kamiński Andrzej, Antek Rozpylacz, Ziemowit Mostowski (Jabłkowski); toponimy: Anglik, st. sierżant Hel, Szwed.

Pseudonimami były również nazwiska postaci znanych z literatury: Żmudzin-fikcyjna postać z „Potopu” H. Sienkiewicza oraz nazwy, które spełniały rolę symbolu np: Arktur-symbolizuje najjaśniejszą gwiazdę na niebie; Bachmat- rasa koni tatarskich niewielkich rozmiarów, ale obdarzonych wielką siłą fizyczną, szybkością, zwinnością i wytrzymałością na trudy oraz zmienne warunki klimatyczne; DOBNIA- narzędzie z drewna w kształcie cylindra z rękojeścią służące do ubijania, wbijania, Eden-raj, Jul- kojarzono jako symbol odradzającego się słońca, Kali- to hinduska bogini czasu i śmierci, QUAS- pozornie, rzekomo, niby.

Nazwami pseudonimów stawały się również organizacje: Krwawy Mściciel-Antykomunistyczny Związek Organizacji Niepodległościowej, Jacka-Jano -pluton osłonowy 300 dowództwa obwodu (dotychczasowy Oddział Dywersji Bojowej).

Symptomatyczne w analizowanym materiale jest priorytetowe użycie przez nadawcę anonsu pseudonimu zamiast imienia i nazwiska w *pierwsze bolesne rocznicowe nabożeństwo żałobne: Za „Zadrę” Ś†P por. Leszka Teofilaka* (zob. aneks Nr. 269)

Obok części onomastycznej tyczącej zmarłego zamieszczano też informacje o rodzicach np: *jedyny syn Zofii i Romana z Wicherków i Jerzego, jedyny i ukochany syn Mieczysława i Romany, syn artystki Scen Polskich Kazimiery Skajskiej-Sapiro, córka powstańca z 1863r.* W nekrologach osób młodych eksponowano informacje o szkołach cieszących się uznaniem społecznym, do których uczęszczała osoba zmarła np.: *uczennica szkoły W. Szachtmajerowej, uczeń Gimn. im. Jana Zamoyskiego, student S.G.H, student medycyny U.J.P, student tajnej Politechniki w Warszawie, wychowanek 3-go Gimnazjum im. Króla Władysława IV, wychowanek Gimn. Władysława IV (maturzysta), absolwent Wyższej Szkoły Technicznej, Student Medycyny Szkoły J. Zaorskiego, wychowanek Polit. Warszawskiej.*

Nadawcy nekrologów rocznicowych w identyfikacji osoby zmarłej eksponują oprócz wyuczonego zawodu (np.: *adwokat, inżynier lotnik, dr. med, inż. elektryk, lekarz-bojownik: "doktor Anka", przemysłowiec, nauczycielka języków, nauczycielka szkół średnich, b. artystka baletu Opery Warszawskiej, artystka malarka, magister farmacji, inż. chemii, doktor medycyny, olimpijczyk*) przynależność do organizacji konspiracyjnych w tym do Armii Krajowej wraz z pełnioną tam funkcją np.: (*harc mistrz, harcmistrzyni Rzeczypospolitej, podharc mistrz, żołnierz A. K, kapr. podch. A.K, starszy saper A. K, łączniczka strzelczyni A.K, st. strz. A. K Baon Baszta, strzelec I plutonu Kompanii Warta, łącz II Bat."Odwet", st. sierż. bata."Mintla", podch. plut. 21, szeregowy Armii Krajowej, żołnierz 22p. A.T.L Baterii Parkowej, major W. P, major wojsk amerykańskich, generał broni, legionista I Brygady, por. rez. 12 D.A.K-u, łącznik, D-ca Trzeciej Kompanii Uderzeniowej, kapitan armii podziemnej, uczestniczka walki podziemnej z okupantem, uczestnik powstania sierpień 1944r.); rodzaj odbytej niewoli np.: *więzień Oświęcimia Nr. 73685, więzień polityczny Nr. 18817, jeniec obozu Woldenberg (IIC), były więzień Obozów Oranienburga i Dachau, b. więzień brzeski, b. więzień z okresu okupacji hitlerowskiej, a także zdobyte zaszczytne odznaczenia za walkę z najeźdźcą w 1939r Krzyżem Walecznych oraz innymi odznaczeniami takimi jak np.: Kawaler Krzyża Niepodległości, Krzyż Virtuti Militari, Krzyża Walecznych z okuciami, Kawaler Krzyża Virtuti Militari V klasy, Kawaler Orderu „Orła Białego”, „Krzyż Grunwaldu I klasy, Brązowy Krzyż Wyzwolenia i dwukrotnie odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.**

Nadawcy anonsów nobilitowali osobę zmarłą wymieniając szczególne cechy charakteru, wyznawane wartości, dokonania i wybitne zasługi dla kraju i środowiska, w którym żył: *wielki demokrat, gorący patriota, współuczestnik wszystkich walk słynnej IV-tej Dywizji Pomorskiej im. Kilińskiego wstawionej wzięciem Kołobrzegu i sformowaniem Odry (zob. aneks Nr. 322), wielki aktor i niepospolity człowiek [...] wierny wielkiej sztuce, wierny*

ideałowi wolnego człowieka i wierny Polsce (zob. aneks Nr. 221), w *Jego Osobie Sztuka Polska traci niestrudzonego bojownika o godność artysty i najgłębszą prawdę Teatru [...]* niestrudzony poszukiwacz dróg w sztuce aktorskiej (zob. aneks Nr. 223), *naród traci w Zmarłym jednego z najwybitniejszych swych patriotów* (zob. aneks Nr. 304), *wcielenie prawdy i prostoty w sztuce aktorskiej* (zob. aneks Nr. 223), w *Zmarłym Polska traci zasłużonego architekta-pioniera nowych idei w architekturze oraz nieodżałowanego działacza społecznego i najszczerzego demokratę* (zob. aneks Nr. 211), w *Zmarłej straciliśmy najzacniejszą kochaną Matkę. Społeczeństwu ubył człowiek wyjątkowej wartości, młodości ducha, pogody, kobieta dużej kultury umysłowej* (zob. aneks 280), *pełniąc służbę poległa za Polskę, zawsze wzór nasz i przyjaciel najbliższy dziś nasza patronka* (zob. aneks Nr. 305), *nasza nadzieja, bojownik o wolność i ideały Polski* (zob. aneks Nr. 304), *pamięć Zmarłego pozostanie długo w Narodzie jako symbol niezłomnego Wodza Ruchu Ludowego i czołowego Bojownika o demokrację polską* (zob. aneks Nr. 304).

Istotnym elementem badanych nekrologów były informacje związane z miejscem:, z którego pochodziła zmarła osoba np.: z *Oleksianki, z Kijowa* (zob. aneks Nr. 338); śmierci np.: zmarła w: *Bryujściu, Wólce Pradzkiej, Niestuchowie k/Płocka, we wsi Niemojowice k/Warki, osadzie Turobin, Seroczynie pow. siedleckiego* oraz pochówku np.: w *Gielniowie ziemi opoczyńskiej*. Osoby zmarłe związane za życia z miejscem urodzenia, zamieszkania określano wyrazem *obywatel* np.: *obywatel m. st. Warszawy, obywatel m.st. Warszawy i Żoliborza*.

Najliczniejszą grupę stanowili zmarli wyznania rzymskokatolickiego, w mniejszym stopniu ewangelicko-augsburskiego. Nadawcy nekrologów osób wyznania rzymskokatolickiego zamieszczali informacje o treści: *opatrzonej św. Sakramentami*. W nekrologach rocznicowych często zamieszczano informacje dotyczące przyczyny śmierci osoby zmarłej np.: *po długich i ciężkich cierpieniach, po ciężkich cierpieniach doznanych od katów hitlerizmu*.

Nadawcy nekrologów rocznicowych, które zostały opublikowane na łamach *Życia Warszawy* 1945r wyrażają głębokie znaczenie poniesionej najwyższej ceny przez zmarłą osobę w *walce o umiłowaną Ojczyznę* widocznej w charakterystycznych dla czasów wojny następujących określeniach: *zginął, zamordowany (były więzień obozów Oranienburga i Dachau zginął śmiercią tragiczną, zamordowany dn. 29.IX. 1945r w Oliwie-(zob. aneks Nr. 290), zastrzelony, rozstrzelany, poległ* oraz w mniejszym stopniu występującymi metaforami, które są odwołaniem do religii związanej z istnieniem życia po śmierci: *zasnęła w Bogu, zasnęła w Panu*. W informacji o fakcie śmierci stosowana była rozbudowana metafora końca, (o której szerzej A. Engelking 1984) widoczna w wyrażeniach *zakończyć życie, zakończyć*

życie po ciężkich cierpieniach, zakończyła tragicznie swoje święte pełne poświęceń dla drugich i samozaparcia życie (zob. aneks Nr. 335). Metaforyczne ujęcie śmierci w kategorii przejścia wyrażane jest określeniem: *rozstał się z życiem* (zob. aneks Nr. 221). Eufemistycznym określeniem zaliczającym się do metafor przejścia jest ponadto czasownik *odejść*: *odszedł od nas na wieki, odeszła od nas nagle nie doczekawszy upragnionej Wolności umiłowanej Ojczyzny*. Eufemistycznym zwrotem rzadziej pojawiającym się w badanym materiale jest także oddanie własnego życia w ofierze: *oddął swe młode życie w obronie Warszawy, oddał życie za Polskę, oddał swe młode życie za umiłowaną Ojczyznę jako żołnierz na posterunku w bohaterskiej walce przeciw najeźdźcy pod Sochaczewem* (Nr. 291), *oddął swe młode życie w obronie Warszawy, walcząc o Wolną i Niepodległą Polskę*.

Najczęstszym terminem na określenie ciała osoby zmarłej były *zwłoki* rzadziej *szczątki* (zob. aneks Nr. 294).

Symptomatyczne dla anonsów z *Życia Warszawy* 1945r są zamieszczane informacje o walce z okupantem, która była bezpośrednią przyczyną śmierci zmarłego np.: *zmarłego na skutek umęczenia w więzieniach i obozach hitlerowskich ur. 1921r., zm. w skutek odniesionych ran 29.IX.1944r* (zob. aneks Nr. 263); *po czteroletnim pobycie w obozie Oranienburg, wrócił do Ojczyzny by dokonać resztek dni, krótkiego pełnego cierpień życia* (zob. aneks Nr. 353); *urodzony 25.I.1923r [...] ciężko rannego w obronie Warszawy zmarłego w Krakowie dnia 1 listopada 1944r* (zob. aneks Nr. 301), *przeszedł w czasie okupacji przez całą martyrologię dobrego Polaka. Wykończyła go kaźń w Oświęcimiu* (zob. aneks Nr. 221). W mniejszym stopniu nadawcy przypominali o walce osoby zmarłej w 1939r: *obrońca Warszawy 1939r*, (zob. aneks Nr. 302).

Pośród licznych zawiadomień o śmierci szczególną uwagę zwracają zawiadomienia z tzw. „czarnej ramki”, które mają charakter nekrologu, ale nekrologiem formalnie nie są, bowiem informują o *zaginionych* a nie *odnalezionych* osobach w pierwszych dniach wybuchu powstania warszawskiego (zob. aneks Nr. 227, Nr. 282).

W badanym materiale toponimy pełnią szczególną rolę, która określa znaczące informacje dotyczące dokładnej lokalizacji miejsca przebywania przed śmiercią (zob. aneks Nr. 335), rodzajem i miejscem śmierci, a także wydarzeniami, które złożyły się na zgon osoby zmarłej: *zginął śmiercią tragiczną od pocisku gada faszystowskiego na posterunku pracy, zginęła na posterunku niosąc do ostatniej chwili pomoc obrońcom Starego Miasta, padł śmiertelnie ranny w boju na Ochotnika przy ul. Puławskiej 162, zamordowany na Pawiaku, poległ w powstaniu warszawskim, zmarła od ran w walce z okupantem niemieckim, tragiczna śmierć od bomby lotniczej, zmarła śmiercią męczeńską w Ravensbrück, po*

pięcioletniej walce zginął, zginął tragicznie [...] zamordowany w Lasku Wilanowskim pod Starą Miłosną, zginął śmiercią żołnierza w lasach Chojnowskich, zginął śmiercią tragiczną w dniu [...] w czasie pełnienia obowiązków służbowych, zmarł w Oświęcimiu, poległ śmiercią żołnierza w walce z Niemcami, zmarł tragicznie w Milanówku, poległ w obronie Warszawy, zmarł nagle [...] wkrótce po powrocie z niewoli (Oflag IIc), zmarł na obczyźnie w Znaimie (Czechosłowacja), zmarł w obozie koncentracyjnym w Stutthofie, poległ śmiercią żołnierza, zamordowany przez okupanta, poległ za Ojczyznę, poległ w obronie Warszawy, poległ na polu chwały w lutym 1945r, zamordowany przez zbirów hitlerowskich, ofiarna śmierć bohatera-żołnierza, bohaterska śmierć [...] poległego w walce z najeźdźcą o umiłowaną wolność Ojczyzny, [...] bestialsko zamordowanych 5.VIII.1944 przez dzicz germańską, ofiarna śmierć bohatera-żołnierza Oddziału „Sokół”, poległ na Starym Mieście, zmarł tragiczną śmiercią w obozie w Mauthausen, por. rez. jeńiec obozu Woldenberg (IIC), poległ na Czerniakowie w powstaniu warszawskim, poległ śmiercią żołnierza [...] jako Dowódca Kompanii A. K. na Starym Mieście w W-wie, rozstrzelany w Pruszkowie, zginął na posterunku przy niesieniu pomocy walczącej Warszawie, harcerz, żołnierz, łącznik poległ w walce z najeźdźcą o wolność Ojczyzny, poległ w walce z najeźdźcą, poległ w obronie Katedry św. Jana, poległ w obronie Warszawy i pochowany w ogrodzie Krasińskich, poległ w bitwie pod Falaise we Francji, zmarł śmiercią bohatera, poległ na Starówce w obronie umiłowanej Ojczyzny, zamordowany przez zbirów hitlerowskich, poległ w obronie Starego Miasta, zginął oddając swe młode życie z miłości dla Ojczyzny, zginęła na posterunku niosąc do ostatniej chwili pomoc obrońcom Starego Miasta, poległ na Starówce, Harcerka (Zenka) zginęła śmiercią bohaterską, poległ śmiercią żołnierza [...] na ul. Bielańskiej w walce z barbarzyńskim najeźdźcą o wolność Ojczyzny, polegli żołnierze, batalionu „Zośka” A.K w obronie Starego Miasta, poległ śmiercią żołnierza w Ogrodzie Saskim w obronie umiłowanej Ojczyzny, poległ śmiercią bohaterską w ataku na Uniwersytet, oddał swe młode życie w obronie Warszawy, walcząc o Wolną i Niepodległą Polskę, poległ w walce o wolność Ojczyzny, zamordowanego w więzieniu mokotowskim, poległ śmiercią żołnierza w Alei 3 Maja 10, zginęli od bomby, zginął [...] za ustawiczne zwalczanie okupanta hitlerowskiego przez pięć lat, spalona w piecach krematoryjnych, poległa bohaterską śmiercią na posterunku w walce o wolność umiłowanej Ojczyzny, zginął w Warszawie jako oficer, poległ w walce na Żoliborzu o wolność Ojczyzny, poległ śmiercią żołnierza na odcinku Czerniaków, zginął w obronie Warszawy walcząc za wolną i niepodległą Polskę, zmarł w skutek odniesionych ran na Powiślu, poległ za wolność umiłowanej Ojczyzny, zginął za Polskę i Francję [...] pod Mountauban, zmarł z ran odniesionych w obronie Warszawy, poległ śmiercią żołnierza na

Czerniakowie w obronie umiłowanej Ojczyzny, męczeńska śmierć naszych ukochanych synów, tragiczna śmierć w lesie Bielańskim, poległ bohaterską śmiercią na odcinku „Czerniaków”, zginął od bomby niemieckiej, poległ śmiercią żołnierza na Mokotowie, zamordowany w Oświęcimiu przez zbrodniarzy hitlerowskich, poległ w obronie Warszawy na Mokotowie, poległ śmiercią bohatera w obronie „Starówki”, poległ bohaterską śmiercią walcząc na Żoliborzu, poległ na Sadybie (Czerniaków Miasto-Ogród), zmarł po ciężkich cierpieniach doznanych od katów hitlerizmu, zginął śmiercią tragiczną od pocisku gada faszystowskiego na posterunku pracy, zamordowany przez Gestapo w Ostrowcu Kielec., padł śmiertelnie ranny w boju na Ochotnika przy ul. Puławskiej 182, padł ofiarą mordu skrytobójczego w Łodzi, zmarł od ran w walce z okupantem niemieckim, zmarł w obozie we Frankfurcie n/O, męczeńska śmierć w obozie w Lutomerzycach (Leihneritz), męczeńska śmierć w obozie koncentracyjnym Buchenwald, padli ofiarami bestii hitlerowskiej; oddał swe młode życie za umiłowaną Ojczyznę, jako żołnierz na posterunku w bohaterskiej walce z najeźdźcą pod Sochaczewem, walczył w powstaniu na Sadybie-Czerniaków zmarł we Wrocławiu, poległ w walce o niepodległość Ojczyzny w Warszawie, zginął śmiercią żołnierza na polu walki, oddał swe młode życie za umiłowaną Ojczyznę jako żołnierz na posterunku w bohaterskiej walce przeciw najeźdźcy, ciężko ranny w obronie Warszawy, zmarł w Krakowie, zginął śmiercią tragiczną w Żyrardowie od zdradzieckiej kuli N.S.Z., poległ w walce za Wolność Ojczyzny w czasie okupacji niemieckiej i w powstaniu warszawskim, od wrażej kuli poległ za Ojczyznę, którą nad wszystko umiłował, zabity został podczas powstania, zginął śmiercią męczeńską z dwoma synami [...], zginął śmiercią lotnika na czele swej eskadry, zginął podczas przejścia z Puszczy Kampinoskiej śmiercią harcerza-bohatera, zmarł w obozie koncentracyjnym pod Wiedniem w czasie powstania warszawskiego, zginęły śmiercią męczeńską, poległa najmłodsza pomoc sanitarna oddziałów powstańczych w Arsenale przy ul. Długiej 52, w czasie powstania wracając spod Warszawy po ciężkiej i bohaterskiej walce z Niemcami został rozstrzelany z całą załogą „Liberatora” pod Bochnią, zmarł w skutek umęczenia w więzieniach i obozach hitlerowskich w chwili powrotu do kraju.

W analizowanych nekrologach w przeważającej większości nadawcy zamieszczali dokładną datę i miejsce śmierci osoby zmarłej np.: *poległ w bitwie o Warszawę dn. 26.VIII.1944 na Powiślu, za duszę ciężko rannego w obronie Warszawy na Żoliborzu 30.IX.1944r zmarłego 7. X.44r., ohydnie zamordowanego przez hitlerowskich zbirów w dniu 4 sierpnia 1944r przy ul. Bagatela Nr. 11, bestialsko zamordowanych 5 sierpnia przez dzicz germańską.* Nadawcy analizowanych nekrologów z *Życia Warszawy* 1945r w mniejszym stopniu podawali lakoniczne informacje o dacie śmierci osoby zmarłej np.: *rozstrzelany przez*

hitlerowskich morderców w sierpniu 1944 na placu Mirowskim w W-wie, poległych w sierpniu i wrześniu 1944r. w walkach o wolność W-wy (zob. aneks Nr. 235), poległ w obronie W-wy w Alei Sobieskiego w m-cu wrześniu 1944.

Znamienne dla badanego materiału są rodzinne nekrologi zbiorowe np.: [...] *zginął śmiercią męczeńską z dwoma synami Jędrusiem lat 3 Maciejkiem 7 miesięcy w czasie powstania warszawskiego* (zob. aneks Nr. 296) oraz rodzinne rocznicowe nekrologi zbiorowe np.: *w pierwszą rocznicę tragicznej śmierci [...] za spokój Jej duszy i ofiarowanych Ojczyźnie dla walki z Niemcami synów, zięcia, wnuka* (zob. aneks Nr. 230, 249, 252, 268).

Ofiarami walki powstańczej oprócz rodzin były również grupy ludzi, których łączyła wspólna idea działania. Należeli do niej m.in. *Profesorowie i Uczniowie Lic. Gimn. im. A. Mickiewicza w Warszawie, którzy polegli w walce za Wolność Ojczyzny w czasie okupacji niemieckiej i powstaniu warszawskim* (zob. aneks Nr. 302); [...] *został rozstrzelany z całą załogą „Liberatora” pod Bochnią* (zob. aneks Nr. 307) oraz *nabożeństwo żałobne w pierwszą rocznicę Powstania 1944r za poległych Bohaterów-Powstańców* (zob. aneks 208), *nabożeństwo żałobne na intencję poległych i zmarłych Pracowników Państwowego Banku Rolnego* (Nr. 328). Na łamach *Życia Warszawy* 1945r zamieszczono ponadto symptomatyczny dla tych czasów nekrolog o treści: *po pierwszej bolesnej rocznicy tragicznej śmierci Ś†P Konstantego Skrebowskiego stud. medc. i razem z nim straconych w dniu 6.5.1944, przy ul. Wawelskiej róg Niepodległości 10 ofiar barbarzyństwa niemieckiego [...]* (zob. aneks 236).

Do rzadkości w badanym materiale było zamieszczanie przez nadawcę żałobnego anonsu cytatu o treści: *„...Wszystko nam wzięłeś, bo tak chciałeś Panie. Na najjaśniejsze z Tobą obcowanie!”* (zob. aneks Nr. 324).

Do specyfiki zawiadomień o śmierci należy opublikowana na łamach *Życia Warszawy* 1945r *LISTA STRAT DZIENNIKARSTWA POLSKIEGO 1939-1945* (zob. aneks Nr. 346), która sprowadzała się do zamieszczenia informacji o imieniu lub imionach, nazwiska i miejscu śmierci osób zmarłych, którzy: - ***Polegli na polu chwały w kampanii wrześniowej: Bojczuk Tadeusz (Lwów), Ciecierski Józef (Suwałki), Dobrzyński Konstanty (Poznań), Drobniewski Jan (Warszawa) [...] - w Powstaniu Warszawskim: Babiński Julian, Czosnowski Stanisław, Górnicki Wacław (Gdynia) [...] - rozstrzelani i zamordowani: Arciszewski Mikołaj (Gdynia), Bajkowski Jan (Warszawa), Boy-Żeleński Tadeusz (Warszawa) - zginęli w więzieniach i w obozach koncentracyjnych: Barlicki Norbert (Warszawa), Bombard Adam (Warszawa), Borski Jan Maurycy (Warszawa), [...] - zamęczeni w gettach: Ancelowicz Leon (Wilno), Ancelowiczowa Jadwiga (Wilno), Berlin Jakub***

(Warszawa), *Biały Adolf* (Łódź), [...], *-Zmarli – Bazylewski Władysław* (Warszawa), *Bukowski Henryk* (Lwów), *Czyżewski Aleksander* (Warszawa), [...].

Znamienną cechą wielu badanych nekrologów są informacje o ekshumacji zwłok z jednoczesnym pochówkiem: [...] *podczas przejścia z Puszczy Kampinoskiej śmiercią harcerza-bohatera Śp Harcmistrz Władysław Ludwig (por. Kamii) po ekshumacji zwłok z Międzyborowa zostanie odprawiona Msza św. [...] na Powązkach, po której nastąpi złożenie zwłok do grobu rodzinnego* (zob. aneks Nr. 312); [...] *Ekshumacja zwłok odbędzie się [...] z gmachu Tow. Kredytowego ziemskiego Mazowiecka 13 o godz. 9r. na Cmentarz Wojskowy na Powązkach do Kwatery Powstańczej* (zob. aneks Nr. 304, zob. też Nr. 183, 204, 280, 286, 294, 302, 317, 325).

Znamienne dla badanych nekrologów były pochówki czasowe: *W pierwszą bolesną rocznicę tragicznej śmierci od bomby lotniczej najukochańszej żony i najlepszej matki Śp Haliny z Brzęczkowskich Grabowskiej ur. 10. III.1910r. zmarłej dn. 14.X.1944 i pochowanej czasowo na cmentarzu w Jazgarzewie, odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę zmarłej* (zob. aneks Nr. 280).

Jeden z analizowanych anonsów odznacza się szczególną lapidarnością zamieszczonych informacji, których głównym celem było powiadomienie o tragicznej śmierci zmarłego: *Śp Ryszard Lipowski lat 23 jedyny i ukochany syn Mieczysława i Romany zginął śmiercią tragiczną, o czym zawiadamiają zrozpaczeni Rodzice* (zob. aneks Nr. 234)

Spośród analizowanych ogłoszeń o śmierci z *Życia Warszawy* 1945r jest jeden najbardziej symptomatyczny i wymowny nekrolog, który sprowadza się do podania szczegółowych informacji o czasie śmierci, miejscu pobytu w obozach koncentracyjnych oraz spotkanym tam losie: [...] *więzień polityczny Pawiaka oraz obozów koncentracyjnych: Majdanka, Oświęcimia i Ravensbrück, więziona od dnia 22 maja 1941r, skazana na śmierć w X-m pawilonie obozu w Ravensbrück i spalona w piecach krematoryjnych w dniu 30 grudnia 1944r* (zob. aneks Nr. 249)

Formuła finalna nekrologów rocznicowych sprowadza się głównie do zawiadomienia o organizowanych *smutnych obrzędach pogrzebowych lub nabożeństwie żałobnym* osób blisko związanych ze zmarłym, do których należała najbliższa rodzina, *przyjaciele, życzliwi i wierni jego pamięci* oraz *generał brygady, oficerowie Sztabu Generalnego i towarzysze broni*. Nekrologi kończą się zazwyczaj członem przymiotnikowym *pogrążeni w głębokim smutku*. Dodatkowymi określeniami wzmacniającymi ekspresję wypowiedzi stanu uczuciowego nadawców anonsów są wyrażenia: *pogrążony w: nieutulonym, nigdy nieutulonym, niezmiernym smutku, zboląta, zrozpaczeni, pogrążeni w: rozpacz, nieutulonym, ciężkim żalu,*

nieutulonym bólu, głębokim bólu, głębokim żalu i smutku, rozpaczy. Nadawcy nekrologów ponadto stosują rzadziej występujące wyrażenie *o smutnym tym ciosie zawiadamiają* lub *o stracie najukochańszego męża i przyjaciela zawiadamia*. Autorami analizowanych nekrologów jest przede wszystkim najbliższa rodzina (*żona, żona i osierocone dzieci, nieobecna żona z córeczką, mąż, matka, matka w nieobecności ojca, ojciec, rodzice, córka, syn, synek, siostra, brat, bratowa, bratanica, bratankowie, babcia, dziadek, nieobecny brat, osieroceni rodzice z synową, rodzeństwo, rodzina, rodzina Jeżewskich, rodzice zamordowanego, wuj, wujostwo, dzieci, wnuki, wnuczeta, najbliżsi itp*). Nadawcami nekrologów zbiorowych ponadto jest *Koło Matek, uczennice i rodziny Męczenników*. Na łamach *Życia Warszawy* z 1945r. nadawcami zamieszczanych nekrologów ponadto były organy i instytucje, z którymi zmarły był związany np.: *Prezydent Krajowej Rady Narodowej, Prezydium Krajowej Rady Narodowej, Członkowie Prezydium, Stronnictwo Demokratyczne Zarządu Okręgu Warszawskiego, Ministerstwo Kultury i Sztuki, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Rektor, Senat i Profesorowie P.K.M w Warszawie, Główna Kwatera Harcerzy, Związek Narodowy Prowadzący Meldunki, Chorągiew Warszawska, Związek Harcerstwa Polskiego, Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Dowódca Oddziału „Sokół”, 7 St. Konnych Wkp(sic! A.C) oraz najbliżsi współpracownicy: Romek i Koledzy.*

W formie aneksu do mojej wypowiedzi zamieszczam wybrane nekrologi zamieszczone na łamach *Życia Warszawy* w 1945r.

ŻYCIE WARSZAWY 1945 r. (aneks do artykułu)

1. Nr. 211

Ś†P Romuald Miller INŻYNIER ARCHITEKT PREZES ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ zmarł dnia 29 lipca 1945r. W zmarłym Polska traci zasłużonego architekta-pioniera nowych idei w architekturze oraz nieodżałowanego działacza społecznego i najszczerzego demokratę. Stowarzyszenie Architektów R.P traci w Nim długoletniego oddanego sprawie Prezesa i najlepszego kolegę. Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej

2. Nr. 223

Ś†P STEFAN JARACZ WIELKI ARTYSTA POLSKI zmarł dnia 11 sierpnia 1945r. W Jego Osobie Sztuka Polska traci niestrudzonego bojownika o godność artysty i najgłębszą prawdę Teatru. MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI

3. Nr. 223

Ś†P Stefan Jaracz WIELKI AKTOR POLSKI członek zasłużony Z.A.S.P., niestrudzony poszukiwacz nowych dróg w sztuce aktorskiej zmarł 11 sierpnia 1945r. ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU ARTYSTÓW SCEN POLSKICH

4. Nr. 271

Za spokój duszy ukochanej mojej jedynej córeczki Ś†P Zosi-Wici Łukasiewicz lat 16 bohatersko niosącej pomoc rannym na Żoliborzu, w I-szą bolesną rocznicę Jej śmierci, odbędzie się Msza żałobna dn. 3/Xo godz. 9 w kościele św. Aleksandra na Placu 3-ch Krzyży o czym zawiadamia Matka

5. Nr. 273

Dnia 5. X.45 o godz. 9-iej odbędzie się w kościele na ul. Chełmskiej msza żałobna za duszę ukochanych Rodziców Ś†P MARII I ZYGMUTA POPLAWSKICH oraz jedyne go brata Ś†P STANISŁAWA POPLAWSKIEGO zmarłych w Oświęcimiu CÓRKA

6. Nr. 273

Ś†P Marek Słomczyński (Bimbo) najmłodsza pomoc sanitarna oddziałów powstańczych w Arsenale przy ul. Długiej 52, poległ dnia 28 sierpnia 1944r., przeżywszy lat 10. Pogrzeb odbędzie się w dniu 4.X.1945 o godz. 11-iej na cmentarzu Powązkowskim, o czym zawiadamiają przyjaciele Rodzice

7. Nr. 274

Dnia 4.VIII.44r. padł śmiertelnie ranny w boju na ochotnika przy ul. Puławskiej 162 Ś†P Grzegorz Wolikowski „ROMEK” STRZELEC 1 PLUTONU KOMPANII WARTA lat 18 Za poległego śmiercią żołnierską w obronie Ojczyzny odprawiona zostanie w pierwszą rocznicę Msza św. dn. 6.X.45r. w kościele Wizytek o godz. 8 rano, o czym zawiadamia kolegów i rodzinę Matka

8. Nr. 280

Dnia 25 marca rb. zmarła śmiercią męczeńską w Ravensbrück IRENA Z KOMOROWSKICH HENRYKOWA CHODAKOWSKA nauczycielka języków, więzień Oświęcimia Nr. 73685 wdowa po prowizorze farmacji, kupcu warszawskim. W Zmarłej straciliśmy najzaczniejszą, kochaną Matkę. Społeczeństwu ubył człowiek wyjątkowej wartości, młodości ducha, pogody, kobieta dużej kultury umysłowej. Wanda, Stefan, Wojciech Chodakowscy Warszawa Mokotowska 52.

9. Nr. 280

12 października 1945, w dniu urodzin mego ukochanego męża Ś†P ZDZISŁAWA GRACZYKA (Kali) kapitana armii podziemnej, kawalera Krzyża Virtuti Militari V kl., studenta tajnej Politechniki w Warszawie, urodz. 13.X.1918, poległego w bitwie o Warszawę dnia 26.VIII.1944 na Powiślu, odbędzie się za spokój Jego duszy Msza św. o godz. 10-iej w kościele przy cmentarzu wojskowym na Powązkach, oraz przeniesienie zwłok do grobowca, o czym zawiadamia Rodzinę, Przyjaciół, Towarzyszków broni, kolegów i znajomych nieutulona w głębokim żalu Żona

10. Nr. 281

Ś†P Ryszard ŚLIŻYŃSKI Kpt. „Skowron” po pięcioletniej bohaterskiej walce zginął 11.X.1944r. przeżywszy lat 34. Nabożeństwo żałobne za spokój Jego świetlanej duszy odbędzie się w kościele Matki Boskiej przy ul. Szwedzkiej na Pradze dnia 13 października o godz. 8-iej rano, o czym zawiadamia Żona, synek, nieobecna siostra

12. Nr. 281

W dniu 12 października o godzinie 9-iej rano odbędzie się w kaplicy przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 49 (gmach „Roma”- wejście boczne)nabożeństwo żałobne na intencje poległych i zmarłych Pracowników Państwowego Banku Rolnego

Państwowy Bank Rolny

13. Nr. 282

Dn. 15.X.1945r. jako w dniu imienin zaginionej w pierwszych dniach powstania ukochanej matki i żony Jadwigi RAJCZEWSKIEJ odbędzie się msza św. o godz. 7.30 rano w kościele św. Stanisława przy ul. Bema (na Woli), o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku Mąż, córka i syn

14. Nr. 195

Ś†P Ppor. Adam Antoni Landy Adwokat zmarł nagle dn.13 lipca 1945r. przeżywszy lat 48, wkrótce po powrocie z niewoli (Oflag IIC)

Nabożeństwo żałobne w kaplicy Powązkowskiej odbędzie się dnia 19.7. o godz. 11-tej, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz Powązkowski Brat, bratowa i bratanica.

15. Nr. 198

Ś†P Alfred Boettcher Dnia 22 maja 1945r. zmarł na obczyźnie w Znaimie (Czechosłowacja). Wszystkim Jego współtowarzyszom niedoli, a w szczególności obozowej „Matce Polaków” za okazane serce i opiekę w chorobie oraz zajęcie się pogrzebem składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać” żona, siostry, bracia, bratowa i szwagier

16. Nr. 200

Ś†P Władysław Edward Rode INŻYNIER ELEKTRYK ur. dn. 24.V.1912 w Warszawie, rozstrzelany przez Niemców dn. 2. VIII.44r. Pogrzeb odbędzie się dn. 23.VII.1945 o godz. 10 rano na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Pozostawił w głębokim żalu i smutku Siostrę, szwagra i siostrzeńca

17. Nr. 207

W dniu 1 sierpnia 1945r. w kościele parafialnym Służew, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój dusz Ś†P POWSTAŃCÓW poległych na Służewcu, na które zaprasza rodziny i znajomych Wilczyńska

18. Nr. 208

Dnia 31 lipca 1945r. o godz. 9 rano w kościele św. Aleksandra (Plac Trzech Krzyży) odbędzie się nabożeństwo żałobne w pierwszą rocznicę Powstania 1944 za poległych Bohaterów – Powstańców

Związek Zawodowy Prowadzący Meldunki

19. Nr. 210

Dn. 8.VIII.1945 jako w I rocznicę ofiarnej śmierci bohatera-żołnierza Oddziału „Sokół” Ś†P Antoniego Godlewskiego „Antka Rozpylacza” 21-letn. powstańca-kaprała i kawalera orderów Virtuti Militari V kl. oraz Brązowego Krzyża Wyzwolenia, zostanie odprawiona Msza św. żał. o 9 r. w kośc. SS. Wizytek w Warszawie (Krak. Przedm.)Tegoż dnia o g. 16-ej nad grobem bohatera na wojskowym cmentarzu powązkowskim, kwatera 17, zostaną odprawione egzekwie.

B. Dowódca Oddziału „Sokół”, Rodzice i Towarzysze Broni

20. Nr. 222

Ś†P STEFAN JARACZ Artysta dramatyczny Dyrektor „Ateneum”, więzień Oświęcimia. Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Otwocku dnia 11 sierpnia 1945r., przeżywszy lat 61. Nabożeństwo za spokój Jego duszy odbędzie się w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej na Kamionku w dniu 14 sierpnia rb., t.j. we wtorek o godz. 9.30, po czym nastąpi eksportacja zwłok na cmentarz Powązkowski. O czym zawiadamiają Ojciec, żona, córka i rodzina

21. Nr. 223

Ś†P Stefan Jaracz WIELKI AKTOR POLSKI członek zasłużony Z.A.S. P., niestrudzony poszukiwacz nowych dróg Teatru. Wcielenie prawdy i prostoty w sztuce aktorskiej zmarł 11sierpnia 1945r. ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU ARTYSTÓW SCEN POLSKICH

22. Nr. 224

W dniu 28.VIII.1945 o godz. 9-ej, w I-szą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci Ś†P kapitana Czesława Lecha (Biały) poległego w dniu 28.VIII.1944 w obronie Polskie Wytwórni Papierów Wartościowych-odbędzie się w kościele Garnizonowym w Warszawie msza żałobna, na którą zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych ŻONA I RODZINA

23. Nr. 227

Kto wie coś o losie syna mego, więźnia obozu w Mauthausen (Guseł II, blok II/4) Tadeusza Sieczkowskiego Nr. 101247, ur. 25.IX1920 r. W Warszawie, a szczególnie kolega więzień,

który jakoby miał przyjąć od syna mego zlecenie zawiadomienia rodziny o egzekucji-
proszony jest o krótką wiadomość: Felicjan Sieczkowski, Pabianice, ul. Moniuszki, apteka
24. Nr. 226

W pierwszą bolesną rocznicę poległego w obronie Warszawy pochowanego w ogrodzie
Kraśińskich, ukochanego syna mojego Ś†P REJMANA RYSZARDA odbędzie się naboż. żał.
dn. 20. VIII.1945r. w kościele Matki Boskiej z Lourdes (ul. Szwedzka), o godz. 8 rano, o
czym zawiadamiają kolegów i przyjaciół zmarłego pograżeni w głębokim smutku Matka,
brat, bratowa, siostra, siostra nieobecna i rodzina

25. Nr. 232

Dn. 26.VIII.1944r. zginęła na posterunku niosąc do ostatniej chwili pomoc obrońcom Starego
Miasta Ś†P Stefania z Kłosiewiczów Matusiakowa Dr. med. Nabożeństwo żał. w I bolesna
roczn. odbędzie się w kośc. św. Anny Krak. Przedm. (Kościół Akademicki) w sobotę 25.
VIII.rb. o g. 9 r. o czym zawiadamia MAŻ

26. Nr. 235

W dniu 28 sierpnia w pierwszą bolesną rocznicę śmierci poległych żołnierzy batalionu
„Zośka” A. K. w obronie Starego Miasta Ś†P ZDZISŁAWA RZEWNICKIEGO-„Kadas”
ZDZISŁAWA MARCZEWSKIEGO-„Marcelek” ZBIGNIEWA CZECHOWICZA-„Wit”
STEFANA GROTOWSKIEGO-„Precelek” odbędzie się msza żałobna o godz. 8-mej rano w
kościel. św. Stanisława Kostki na Żoliborzu o czym zawiadamiają pograżeni w nigdy
nieutulonym smutku RODZICE I RODZINA

27. Nr. 236

Po pierwszej bolesnej rocznicy tragicznej śmierci Ś†P KONSTANTEGO
SKREBOWSKIEGO stud. medyc. i razem z nim straconych w dniu 6.5.1944, przy ul.
Wawelskiej róg Niepodległości 10 ofiar barbarzyństwa niemieckiego, odbędzie się w dniu 29
sierpnia br. o godz. 7.30 rano w kaplicy Zbawiciela przy ul. Mokotowskiej 13, nabożeństwo
żałobne za spokój Ich dusz. Zawiadamiają o tym pograżeni w głębokim smutku RODZICE
ZAMORODWANEGO

28. Nr. 235

Za dusze ukochanych dzieci naszych i męża, poległych w sierpniu i wrześniu 1944r. w
walkach o Wolność Warszawy Ś†P MARIII SWECH –(Mysza) ANDRZEJA SWECH-(Slicz)
STANISŁAWA SWECH- (Szwed) odprawione będzie nabożeństwo żałobne we czwartek
dnia 30 sierpnia o godzinie 10 rano w kościele obok cmentarza wojskowego na Powązkach,
skąd nastąpi wyprowadzenie zwłok do grobu. Osieroceni rodzice z synową

29. Nr. 240

Dnia 4-go września jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci Ś†P Andrzeja Śledzińskiego
uczni. gimn. „Przyszłość” szeregowego Armii Krajowej, odznaczonego Krzyżem
Walecznych, poległego śmiercią bohaterską w ataku na Uniwersytet dnia 3 września 1944r.,
odprawiona będzie msza święta za spokój Jego świetlanej duszy w kościele 3-go Krzyża w
kaplicy Matki Boskiej o godz. 9.30,na którą zapraszają życzliwych Jego pamięci Rodzice,
bratowa, brat i rodzina

30. Nr. 242

W pierwsza bolesna rocznicę śmierci drogiego męża i ojca Józefa Jeziorskiego
zamordowanego w więzieniu mokotowskim, pochowanego w grobie braterskim przy Al.
Niepodległości, odprawiona będzie msza św. za spokój Jego duszy w kościele przy ul.
Karolkowej dn. 4.9.45r. o g. 7 rano, o czym zawiadamiają najbliższych ŻONA I SYN

31. Nr. 246

Ś†P Stanisław Adam KOSS Wychowanek Politechn. Warsz., Inż-Chem, Gazowni m. st.
Warszawy; członek Legii Akademick.: za walkę z najeźdźcą odznaczony w 1939r. Krzyżem
Waleczn. i stop. ppor. W.P., uczestn. powstania sierpn. w 1944r.: jedyny syn Adama, prof.

Uniw. Warsz. i śp. Joanny z Chruszczyńskich : ur. 18. III. 1907r., zm. 29. VIII.1945r.; pochow. na cment. Powązkowsk. 1.IX.1945r. w grob. rodz.

Dyrekcja Gazowni, Izbow Aptekarskim, Naczelnej i Warszawskiej Okręg, przyjacielem i kolegom Zmarłego oraz młodzieży akademick. Wydz. Farmacji U.W. za okazanie współczucia i udział w pogrzebie składa z głębi serca „Bóg zapłać” pogrążony w niezmiernym smutku Ojciec

32. Nr. 249

Dnia 9.IX.1944r. zginął sierżant WACŁAW RETMAŃCZYK („Pocisk”) za ustawiczne zwalczanie okupanta hitlerowskiego w ciągu 5 lat. Cześć Jego pamięci! KOLEDZY

28. Nr. 249

Ś†P Sławińska Anna Więzień polityczny Pawiaka oraz obozów koncentracyjnych: Majdanak, Oświęcimia i Ravensbrück, więziona od dnia 22 maja 1941r. skazana na śmierć w X-m pawilonie obozu w Ravensbrück i spalona w piecach krematoryjnych w dniu 30 grudnia 1944r. w wieku lat 64.

Nabożeństwo za spokój Jej duszy odbędzie się w kościele parafialnym „Bożego Ciała” na Kamionku w dniu 10.IX.br. o godz. 9.30, o czym zawiadamiają Syn, Synowa i Wnuczka.

33. Nr. 252.

W rocz. bohaterskiej śmierci nieodżałowanego Syna i Brata Ś†P Włodzimierza Hilarego Szczecińskiego pseudonim „Strażak”, żołnierz A.K. współprac. firmy „WABO” W. Bożym, zmarłego wskutek odniesionych ran na Powiślu, odbędzie się Msza św., za Jego Świetlaną Duszę, dn. 13.IX. o g. 7.45 r. w kośc. paraf. przy ul. Chełmskiej, na którą zaprasza najbliższych i znajomych Matka, siostra i nieobecny Ojciec.

34. Nr. 252.

Ś†P Wojciech Chlumna lat 26 wychowanek Gimnazjum Władysława IV, ppor. pilot Wojsk. P, sierżant F.F.I (podziemnej armii francuskiej) zginął za Polskę i Francję dnia 19 sierpnia 1944r. pod Montauban. Naboż. żałobne odbędzie się w kaplicy św. Floriana na Pradze w dniu 14 września o g. 9.30, o czym zawiadamiają Rodzice, siostra, brat i rodzina

35. Nr. 260

W dniu 23 września, w pierwszą rocznicę poległych bohaterską śmiercią na odcinku „Czerniaków” Ś†P POWSTAŃCÓW 22 komp. odbędzie się nabożeństwo żałobne, o godz. 9 rano w kościele św. Trójcy na Solcu.

36. Nr. 263

W pierwszą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci poległych w obronie Warszawy synów Ś†P Jerzego Janusza Borodin por. powstańca A.K. pseud. Wieniawa I Ś†P Tadeusza Antoniego Borodin sierż-podchorążego powstańca A. K. pseud. Wieniawa II odbędzie nabożeństwo żałobne za spokój Ich dusz dnia 24 września o godz. 8-ej rano w kościele na ul. Skaryszewskiej, o czym zawiadamiają przyjaciół, kolegów i znajomych Zmarłych, pogrążeni w głębokim smutku Rodzice

37. Nr. 263

Dnia 27 września, t.j. we czwartek o godz.. 10-ej odbędzie się w kościele P.P Wizytek (Krak. Przedm.) nabożeństwo żałobne za spokój duszy Ś†P Józefa Makowskiego długoletniego i zasłużonego sekretarza Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców Budowlanych R.P., zmarłego na skutek umęczenia w więzieniach i obozach hitlerowskich, w dn. 14 maja b.r. w chwili powrotu do kraju; na które zaprasza rodzinę, członków Stowarzyszenia i znajomych ZARZĄD S.Z.P.B.

38. Nr. 268

Dnia 29 września w sobotę o godz. 8 rano odbędzie się w kaplicy kościoła Zbawiciela (Mokotowska 13) nabożeństwo żałobne za duszę Ś†P Mieczysława Radwańskiego dyrektora gimn. państw. im. St. Batorego profesorów i uczni poległych i zmarłych w ciągu 6 lat wojny, o czym zawiadamia Koło Matek

39. Nr. 270

Ś†P Stefan Woźniak księgarz, czł. Ofic. Yacht Klubu w Warszawie Zmarł dn. 10 lipca 1945r. w Niesłuchowie k/Płocka, po ciężkich cierpieniach doznanych od katów hitleryzmu. Zwłoki zostały pochowane w grobie rodzinnym w Niesłuchowie k/Płocka, o czym zawiadamia, pogrążona w głębokim smutku Żona i rodzina

40. Nr. 294

Dnia 27. X. 1945r. o godz. 9 rano nastąpi ekshumacja z podwórza Architektury przy ul. Koszykowej róg Lwowskiej i pogrzeb na cmentarzu wojskowym na Powązkach Ś†P Jadwigi WRZOSEK ŁĄCZNICZKI „DANUTY” ur. 19.V.1926r., poległej dn. 15.IX. 1944r. od bomby lotniczej w Architekturze o czym zawiadamia Siostra (w nieobecności Ojca i Matki)

41. Nr. 296

Dnia 28.X.1945r., w pierwszą rocznicę tragicznej śmierci Ś†P JÓZEFY STANISŁAWOWEJ SZYSZKO za spokój Jej duszy i ofiarowanych Ojczyźnie dla walki z Niemcami:

synów: Tadeusza i Jerzego

zięcia: Stefana (QUAS'a)

wnuka: Andrzeja

odprawione będzie nabożeństwo o g. 10-ej rano, w kościele SS. Wizytek, na Krakowskim Przedmieściu, o czym zawiadamia Rodzine i Przyjaciół Córka i Wnuczka

42. Nr. 296

Ś†P Sylwin Roliński syn KAROLA I NATALII Z RZEPNIEWSKICH żołnierz A.K. pseud. „Krwawy Mściciel”, żołnierz 22 p. A.T.L. Baterii Parkowej, opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 24 października 1945r. przeżywszy lat 31.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 27.X.1945r. o godz. 10-ej rano w Kałuszynie, po czym nastąpi pogrzeb na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego, o czym zawiadamiają krewnych i przyjaciół pogrążeni w głębokim żalu Rodzice i Rodzeństwo

43. Nr. 302

Ś†P Łucja Kluczevska „Joanna” poległa na Sadybie dn. 2.IX.1944r. Uroczystość żałobna odbędzie się przy grobie Powstańców na cmentarzu w Wilanowie w dniu 1 listopada rb. o godz. 15-ej o czym zawiadamiają Rodzina i przyjaciele

44. Nr. 302

Ś†P PROFESORÓW I UCZNIÓW Lic. Gimn. im. A. Mickiewicza w W-wie poległych w walce za Wolność Ojczyzny w czasie okupacji niemieckiej i powstaniu warszawskim zostanie odprawione nabożeństwo żałobne w dn. 7.XI.45r. o godz. 8.30 w kościele na Saskiej Kępie, na które rodziny, kolegów i znajomych zapraszają

Rada Pedagogiczna i Samorząd uczniowski IV Państw. Lic. i Gimn. im. A. Mickiewicza w Warszawie

45. Nr. 304

Ś†P WINCENTY WITOS Wiceprezes Krajowej Rady Narodowej, kawaler orderu „Orła Białego”, „Krzyża Grunwaldu” I klasy, kilkakrotny Premier Rządu Rzeczypospolitej, b. więzień brzeski, b. więzień z okresu okupacji hitlerowskiej, zmarł w dniu 31 października 1945r. Pamięć Zmarłego pozostanie długo w Narodzie, jako symbol niezłomnego Wodza Ruchu Ludowego i czołowego Bojownika o demokrację polską.

Naród traci w Zmarłym jednego z najwybitniejszych swych patriotów.

PREZYDENT KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ

Bolesław Bierut

CZŁONKOWIE PREZYDIUM

Stanisław Grabski

Stanisław Szwable

Michał Żymierski

Roman Zambrowski

Wacław Barcikowski

46. Nr. 304

Nasza nadzieja, bojownik o wolność i ideały Polski Ś†P Eustachiusz Kazimierz Brodowski „ESIO” WYCHOWANEK GIMN. IM. JANA ZAMOYSKIEGO W W-wie zginął w walce ze zbrodniarzami hitlerowskimi w Powstaniu Warszawy dn. 12 września 1944r. Ekshumacja zwłok odbędzie się dn. 6 listopada 45r. z gmachu Tow. Kredytowego Ziemińskiego, Mazowiecka 13 o godz. 9 r. na Cmentarz Wojskowy na Powązkach do Kwatery Powstańczej o czym zawiadamiają przyjaciół i znajomych pozostali w głębokim bólu Matka, brat, siostra, ojczym, szwagier i siostrzenice

47. Nr. 305

Dnia 7 sierpnia 1944 roku, pełniąc służbę poległa za Polskę Ś†P Jadwiga Falkowska HARCMISTRZYNI RZECZYPOSPOLITEJ „DRUHNA JAGA”- zawsze wzór nasz i przyjaciel najbliższy dziś nasza patronka

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 6 listopada 1945 o godz. 10-iej w kościele św. Józefata na Powązkach, po czym nadstawi pogrzeb na cmentarzu Wojskowym.

Chorągiew Warszawska Związku Harcerstwa Polskiego

48. Nr. 307

Za spokój duszy Ś†P Zbigniewa Szostaka KAPITANA-LOTNIKA UR. 11 LISTOPADA 1945r., który w nocy z 14/15 sierpnia 1944r. w czasie powstania wracając z pod Warszawy po ciężkiej i bohaterskiej walce z Niemcami został rozstrzelany z całą załogą „Liberatora” pod Bochnią odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu dnia 10 listopada o godz. 8.30, o czym zawiadamiają zrozpaczeni Rodzice i nieobecni żona, synek, i brat

49. Nr. 308

Ś†P ppor. Andrzej Włodzimierz Staff lat 34 zginął śmiercią męczeńską z dwoma synami Jędrusiem lat 3 Maciejkiem 7 miesięcy w czasie powstania warszawskiego 5.VIII. 1944. Nabożeństwo żałobne odbędzie w kościele św. Jakuba w piątek 9.XI. o godz. 9.30, po czym nastąpi złożenie szczątków z ziemi z miejsca straceń do grobu rodzinnego na Powązkach Żona, rodzice, nieobecni bracia, szwagier, wuj

50. Nr. 310

Dnia 10 listopada w kaplicy kościoła Zbawiciela o godz. 8.30 odbędzie się msza św. za duszę Ś†P Wacława Michała Sobańskiego majora wojsk amerykańskich, który zginął śmiercią lotnika na czele swej eskadry dn. 6 czerwca 1945r. przeżywszy lat 24.

51. Nr. 312

Dnia 25 listopada 1944r. podczas przejścia z Puszczy Kampinoskiej śmiercią harcerza-bohatera Ś†P Harcmistrz Władysław Ludwig (por. Kamii) po ekshumacji zwłok z Międzyborowa zostanie odprawiona Msza św. dn. 14 bm. o godz. 11 r. w kaplicy Karola Boromeusza na Powązkach, po której nastąpi złożenie zwłok do grobu rodzinnego, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych GŁÓWNA KWATERA HARCERZY

52. Nr. 183

Zawiadomienie o pogrzebie

W czwartek 5 lipca b.r. odbędzie się przeniesienie na Powązki zwłok ś.p Jadwigi Chrzęszczewskiej-Suchodolskiej, poległej jako kapral Monika dn. 8.8.1944r w Warszawie.

Ekshumacja odbędzie się o g. 9 przy ul. Wilczej 65, pogrzeb na Powązkach od Bramy św. Honoraty o godz. 10.30.

Przyjaciół, kolegów i znajomych zmarłej zawiadamia Witold Suchodolski

53. Nr. 185

Ś†P Feliks Kochanowski zmarł dn. 17.4.1945r. w obozie w Mauthausen. Msza św. żałobna za spokój Jego duszy odbędzie się dn. 17.7.1945r. o godz. 10-iej rano w kościele parafialnym na Kamionku, o czym zawiadamia żona i córki

54. Nr. 203

Ś†P Stefan Czartoryski doktor medycyny zmarł w Stutthofie. Msza żałobna odbędzie się 30 lipca br. o godzinie 7 rano w kaplicy św. Michała (Raclawicka), o czym zawiadamia przyjaciół pamięci zmarłego

55. Nr. 204

Ś. P Bolesław Olszewski generał broni zmarł dnia 20 sierpnia 1944. Ekshumacja zwłok z grobu tymczasowego Al. Jerozolimskie 51 na cmentarz wojskowy odbędzie się d. 27 bm. o godz. 9.

56. Nr. 211

Ś†P Romuald Miller inżynier Architekt Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej zmarł dnia 29 lipca 1945r. W zmarłym Polska traci zasłużonego architekta-pioniera nowych idei w architekturze oraz nieodżałowanego działacza społecznego i najszczerzego demokrate.

Stowarzyszenie Architektów R.P. traci w Nim długoletniego oddanego sprawie Prezesa i najlepszego kolegę.

Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej

57. Nr. 217

Ś†P Andrzej Gródecki „Żmudzin” Wychowanek gimn. im. Władysława IV (maturzysta), st. sierż. bat. „Miotła”, kawaler Krzyża Virtuti Militari poległ 12. VIII. 44r na Starym Mieście w wieku lat 19. W pierwszą rocznicę śmierci naszego ukochanego syna i brata odbędzie się w sobotę 11. VIII. 45r o godz. 9 rano w kościele parafialnym na Saskiej Kępie uroczyste nabożeństwo żałobne o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku RODZICE I BRAT

58. Nr. 220

W I-szą bolesną roczn. poległego na Czerniakowie w powstaniu warszawskim ukochanego syna i brata Ś†P por. Eugeniusza Rutkowskiego „Goraja” odbędzie się msza św. 13.9 br. w kośc. ss. Wizytek (Krak. Przedm.) o g. 9 r. o czym zawiadamiają kolegów i przyjaciół zmarłego pogrążone w głębokim smutku MATKA I SIOSTRA

59. Nr. 221 (artykuł)

Zgon Stefana Jaracza

Nocy wczorajszej rozstał się z życiem wielki aktor i niepospolity człowiek-Stefan Jaracz. Jeszcze kilka dni temu słabnącą dłonią skreślił na zjazd Artystów Scen Polskich manifest-testament, w którym wskazywał aktorstwu odradzającej się Ojczyzny cele i drogi do ich osiągnięcia. List Jaracza wywarł głębokie niezapomniane wrażenie na uczestnikach zjazdu. Był już bowiem jakby poselstwem z za grobu.

Storturowany przez okupantów, z którymi obietnic i prześladowań nie chciał w żadnej formie współpracować, wierny wielkiej Sztuce, wierny ideałowi wolnego człowieka i wierny Polsce – Stefan Jaracz przeszedł w czasie okupacji przez całą martyrologię dobrego Polaka. Wykończyła go kaźń w Oświęcimiu.

Ostatnie miesiące przebywał w sanatorium w Otwocku, do ostatniej chwili zatroskany o los teatru o przyszłość sceny polskiej.

Pogrzeb Stefana Jaracza odbędzie się we wtorek 14 bm. na Powązkach w Warszawie na koszt państwa. Życzeniem przedstawicieli najwyższych Władz Państwowych: zastępcy Prezydenta KRN Szwalnego i Wice-Premiera Gomółki jest, aby pogrzeb Jaracza odbył się na koszt Państwa i aby całe społeczeństwo Polskie uczciło Jego pamięć w sposób jak najbardziej uroczysty. Od chwili pogrzebu, który odbędzie się we wtorek, przerwane będą produkcje muzyczne w lokalach publicznych, w dniu pogrzebu wszystkie teatry w całej Polsce zawieszają przedstawienia, a flagi państwowe będą opuszczone do połowy masztu.

60. Nr. 222

Ś†P Józef Targowski Dr. Fil. Prof. Gimn. Państw. im. St. Batorego w Warszawie, Legionów I Brygady, por. rez. 12 D.A.K.-u Kawaler Krzyża Niepodległości, Krzyża Walecznych i in. poległ śmiercią żołnierza w dn. 12 sierpnia 1944r. jako D-ca Kompanii A. K na Starym mieście w Warszawie.

Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy odbędzie w dniu 15 sierpnia 1945r. w kościele na Saskiej Kępie o godz. 10 rano, o czym zawiadamiają przyjaciół, kolegów, uczniów i znajomych Zmarłego pogrążeni w głębokim smutku żona, syn, matka, rodzeństwo i rodzina

61. Nr. 260

W dniu 23 września, w pierwszą rocznicę poległych bohaterską śmiercią na odcinku " W dniu 28.VIII.1945 o godz. 9-ej w I-szą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci Ś†P kapitana Czesława Lecha (Biały) poległego w dniu 28.VIII.1944 w obronie Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych – odbędzie się w kościele Garnizonowym w Warszawie msza żałobna na którą zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych żona i rodzina

62. Nr. 224

Ś†P Jerzy Smoliński „Dr. Geogr.” lat 24. Dnia 21.8..1944r. zginął na posterunku przy niesieniu pomocy walczącej Warszawie. W bolesną rocznicę śmierci odbędzie się w m. Łodzi nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy – o czym zawiadamia żona i narzeczona w nieobecności ojca

63. Nr. 225

Dnia 19. VIII. r. b. w bolesną rocznicę śmierci ukochanego syna Ś†P Jureczka Katuszewskiego harcerza, żołnierza, łącznika, l. 13, poległego w walce z najeźdźcą o wolność Ojczyzny, odprowadzona zostanie msza św. o godz. 10 rano w kościółku cmentarnym na Powązkach Wojskowych. O czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i kolegów Matka i brat

64. Nr. 226

Cech Rzemiosł Budowlanych w Warszawie, ul. Chocimska 31 zawiadamia Członków, że dn. 19 b.m, niedziela, o godz. 9.30 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne za zmarłych i poległych Członków Cechu w kościele o.o. Karmelitów Krakowskie Przedmieście.

Tegoż dnia, lecz o godz. 10 rano i w tymże kościele, odbędzie się nabożeństwo o błogosławieństwo w dalszej pracy zawodowej i społecznej Członków Cechu Rzemiosł Budowlanych.

65. Nr. 227

Dnia 19. VIII 1945r. o godz. 9 rano, w pierwszą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci Ś†P Janusza Kałczyńskiego (HENRYKA) ucznia Gimn. im. Jana Zamojskiego, poległego w obronie Katedry św. Jana, odbędzie się w kościele Karmelitów przy ul. Krakowskie Przedmieście. Msza św. żałobna za spokój Jego duszy, o czym zawiadamiają RODZICE

66. Nr. 227

W pierwszą bolesną rocznicę poległego w obronie Warszawy, pochowanego w ogrodzie Krasieńskich ukochanego syna mojego Ś†P REJMANA RYSZARDA odbędzie się naboż. żał. dn. 20.VIII.1945r. w kościele Matki Boskiej z Lourdes (ul. Szwedzka), o godz. 8 rano, o czym zawiadamiają kolegów i przyjaciół zmarłego, pogrążeni w głębokim smutku.

Matka, brat, bratowa, siostra, siostra nieobecna i rodzina

67. Nr. 227

Dnia 20 sierpnia 1944r. poległ w powstaniu Ś†P BRONISŁAW KRZECZKOWSKI „CEZARY”. Msza św. odbędzie się w rocznicę 20.8.1945r. w kośc. O.O Karmelitów (Krak. Przedm.) o 8 rano o czym zawiadamia przyjaciół i kolegów Matka

68. Nr.229

W dniu 28.VIII w pierwszą bolesną rocznicę śmierci poległego w obronie Starego Miasta inż. Włodzimierza Miszewskiego kawalera orderu „Virtuti Militari”, Szefa Działu Zakupów Dyr. Państwowego Monopolu Spirytusowego odbędzie się msza żałobna o godz. 9-ej rano w

kościół Karmelitów przy ul. Krakowskie Przedmieście o czym zawiadamiają żona i córka
69. Nr. 230

Ś†P Janina Jaźwińska, Anna Jaźwińska, Lucjan Jaźwiński, Jadwiga Chojnacka, Wacław Chojnacki zginęli śmiercią tragiczną dn. 28.9.44r. Msza św. odbędzie się dn. 22.VIII.45r. o godz. 10 rano w kościele św. Wincentego na cmentarzu Brudzieńskim oraz nastąpi wyprowadzenie prochów do grobu rodzinnego, o czym zawiadamia Rodzina

70. Nr. 231

Dnia 24 sierpnia 1945r prze pierwszą bolesną rocznicą bohaterskiej śmierci odbędzie się w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej na Kamionku o godz. 10-ej msz św. za spójny duszy Ś†P por. Zdzisława Kali-Graczyka ur. 12 października 1915r. Kawalera Krzyża Virtuti Militari i Walecznych, który poległ 26 sierpnia 1944r. na Powiślu. O czym zawiadamiają rodzinę, przyjaciół, kolegów oraz znajomych żona, teściowa, nieobecny teść, szwagier

71. Nr. 232

Dnia 26.VIII.1944r. zginęła na posterunku niosąc do ostatniej chwili pomoc obrońcom Starego Miasta Ś†P Stefania z Kłosiewiczów Matusiakowa Dr. med. Nabożeństwo żałobne w I bolesną roczn. odbędzie się w kośc. św. Anny Krak. Przedm. (Kościół Akademicki) w sobotę 25.VIII rb. o g. 9 r. o czym zawiadamia Mąż

72. Nr. 233

Ś†P PPR. artylerii W. P. Dzikowicki Władysław żył lat 31 zmarł śmiercią tragiczną dn. 20.8. br. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 25 bm. o godz. 10 rano w kaplicy przy cmentarzu wojskowym na Powązkach, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok. O smutnych tych obrzędach zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w głębokim smutku
MATKA, SIOSTRA I RODZINA

73. Nr. 234

Ś†P Ryszard Lipowski lat 23 jedyny i ukochany syn Mieczysława i Romany zginął śmiercią tragiczną, o czym zawiadamiają zrozpaczeni Rodzice

74. Nr. 236

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego ukochanego syna i brata Ś†P Dąbrowskiego Eugeniusza plutonowego podchorążego „Kordy” poległego śmiercią żołnierza w Ogrodzie Saskim w obronie umiłowanej Ojczyzny 30.VIII.44r. Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione 30.VIII.45r. w kaplicy św. Andrzeja Boboli przy ul. Rakowieckiej. O czym zawiadamiają kolegów, koleżanki i znajomych RODZICE I SIOSTRA

75. Nr. 238

Dnia 30 sierpnia 1945r. w pierwszą bolesną rocznicę bestialsko pomordowanych przez hitlerowskich zbirów ś. p. Najukochańszej Żony i Matki oraz Syna i Brata Władysławy Teofili z Matuszewskich Podczaskiej i Zygmunta Szczęsnego za spójny Ich świetlanych dusz odbędzie się żałobna Msza św. o godz. 9-ej w kościele św. Bonifacego w Czerniakowie, na którą zaprasza krewnych, znajomych i przyjaciół pograżeni w nieutulonym żalu Mąż, Córka, Synowie, Zięć, Synowie i Wnuczęta

76. Nr. 246

Z okazji Imienin Profesora

Ś†P Stefana Królikowskiego zmarłego dn. 6 sierpnia 1945 r. Opiekuna protektora i byłego prezesa Pol. Zw. Sportowego Głuchoniemych, dn. 9 września 1945r. o godz. 10 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra, na które zapraszają żonę, rodzinę i przyjaciół Towarzystwo Głuchoniemych m. st. Warszawy

77. Nr. 249

Dnia 13 września w pierwszą rocznicę tragicznej śmierci RODZINY KRAUSÓW ś†p inż. Jerzego Krause, Kazimiery Krausowej i Ich córek Hanny Kontkiewiczowej, Ireny Krausówny, Marii Krausówny odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 7.30 w kaplicy o.o Karmelitów (Ursynowska 52) o czym zawiadamia Rodzina

78. Nr. 249

Ś†P Sławińska Anna Więzień polityczny Pawiaka oraz obozów koncentracyjnych: Majdanka, Oświęcimia i Ravensbrück, więziona od dnia 22 maja 1941r. skazana na śmierć w X-m pawilonie obozu w Ravensbrück i spalona w piecach krematoryjnych w dniu 30 grudnia 1944r. w wieku lat 64. Nabożeństwo za spokój Jej duszy odbędzie się w kościele parafialnym „Bożego Ciała” na Kamionku w dniu 10.X.br. o godz. 9.30, o czym zawiadamiają Syn, Synowa i Wnuczka

79. Nr. 250

Za spokój duszy poległych w walce na Żoliborzu o wolność Ojczyzny Ś†P Magistra farm., por. Stanisława Góreckiego pseud. „Góral” i Magistra farm. Franciszka Raczyńskiego pseud. „Nałęcz” zostanie odprawione nabożeństwo w kościele św. Józefa na Kole dn. 11 września o godz. 9 rano. Wszystkich krewnych, przyjaciół, znajomych, kolegów i towarzyszy broni zapraszają Jagiełłowiczowie

80. Nr. 250

Zarząd Archikonfraterni Literackiej zawiadamia, że dn. 16 b. m. o g. 9 rano odbędzie się nabożeństwo za zmarłych Członków w kościele Karmelitów

81. Nr. 252

W pierwszą bolesną rocznicę tragicznej śmierci Ś†P Julii z Sienawskich Ludwikowej zm. 14.IX.1944r w wieku lat 66. Jej wnuka Wojtusia Kryńskiego, syna Zdzisława i Zofii z Gloeh'ów zm. 16.IX.1944r. w wieku lat 13. Odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Karmelitów (Krak. Przedm.) dn. 14. IX. 1945r. o godz. 10 rano Rodzina

82. Nr. 252

Dnia 15.IX.44 poległa za wolność umiłowanej Ojczyzny jedyna ukochana nasza córka i siostra przeżywszy lat 21 Ś†P Irena Wozniak „Ewa” Łączniczka II Bat. „Odwet”. Nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy odbędzie się dnia 15.9.45 o godz. 8.30 rano w kapl. kośc. Zbawiciela ul. Mokotowska 13, o czym zawiadamiają rodzinę, koleżanki i kolegów pogrążeni w bólu Rodzice, Bratowa i Brat

83. Nr. 255

Dnia 17 września rb. w pierwszą bolesną rocznicę śmierci Jedynego Syna Ś†P Janusza Sternińskiego podch. kaprała zmarłego z ran odniesionych w obronie Warszawy, odbędzie się Msza św. o godz. 8.30 rano w kaplicy kościoła Zbawiciela przy ul. Mokotowskiej, o czym zawiadamiają Rodzice

84. Nr. 258

W I-szą bolesną rocznicę tragicznej śmierci w lesie Bielańskim Ś†P Józefa Dziewulskiego Obywatela m. st. Warszawy i Żoliborza Założyciela i wieloletniego Prezesa Zarządu Składów Papieru i Zakładów Graficzno-Introligatorskich J. Dziewulski Sp. z.o.o. w Warszawie. Odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy w kościele S. S. Wizytek w dn. 20 września 1945r. o godz. 10 rano, o czym zawiadamiają Żona, Córka i Szwagierka

85. Nr. 260

W dniu 23 września, w pierwszą rocznicę poległych bohaterską śmiercią na odcinku „Czerniaków” Ś†P POWSTAŃCÓW 22 komp. odbędzie się nabożeństwo żałobne, o godz. 9 rano w kościele św. Trójcy na Solcu.

86. Nr. 264

Dnia 26.IX.45r. jako w trzecią bolesną rocznicę śmierci ukochanego syna naszego męża i brata Ś†P Dr. Henryka Czuperskiego lat 35 zamordowanego w Oświęcimiu przez zbrodniarzy hitlerowskich, odbędzie się Msza św. za spokój duszy Jego o godz. 8 rano w kościele św. Anny w Warszawie, o czym zawiadamiają kolegów i znajomych pogrążeni w nieutulonym żalu Rodzice, żona, bracia i bratowa

87. Nr. 266

Dnia 28 września w pierwszą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci poległego w obronie Warszawy ukochanego syna i brata naszego Ś†P Eugeniusza Kwiatkowskiego stud. Polit. Warszawskiej, czł. oficcerskiego Yacht-Klubu, por. A.K. „Jacka-Jano”, odznaczonego Krzyżem Walecznych odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele S.S. Wizytek (Krak. Przedm.) o godz. 9-tej rano, o którym zawiadamiają rodzinę, przyjaciół, kolegów i życzliwych pamięci zmarłego pozostali w smutku MATKA, BRAT I SIOSTRY

88. Nr. 266

Dnia 29.IX.45r., w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanej jedynej córeczki Ś†P Wandeczki Piórowicz ucz. szkoły W. Szachtmajerowej odbędzie się Msza św. o godzinie 9 rano w kościele S.S. Wizytek, o czym zawiadamiają krewnych, znajomych i koleżanki RODZICE

89. Nr. 268

Ś†P W pierwszą bolesną rocznicę tragicznej śmierci Ś†P Marii Gajkowicz matki, Ś†P Marii Gajkowiczówny siostry, Ś†P Henryki Srokowskiej, Ś†P Kazimierza Srokowskiego odbędzie się Msza Św. za spokój Ich dusz dnia 30 września r. b. o godz. 12.30 w kościele św. St. Kostki na Żoliborzu, o czym zawiadamia Rodzina

90. Nr. 268

Ś†P Michał Arct (Arktur) Mag. fil., wiceprezes Zakł. Wyd. M. Arct w Warszawie poległ na Sadybie (Czerniaków Miasto-Ogród) dn. 2. IX. 1944r. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 29.IX. o godz. 8.30 w kaplicy par. św. Barbary przy ul. Nowogrodzkiej (dom Akcji Katolickiej), o czym zawiadamiają Żona, brat, bratowa i rodzina

91. Nr. 269

Za „Zadrę” Ś†P por. Leszka Teofilaka kawalera Virtuti Militari odznaczonego Krzyżem Walecznych z okuciami, poległego za Warszawę 30.9.1944. W pierwszą bolesną rocznicę śmierci odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra, Plac Trzech Krzyży. 1 października o godz. 9 rano o godz. 9 rano, na które zaprasza wszystkich Mu bliskich i kolegów Żona i rodzina

92. Nr. 273

Ś†P Marek Słomczyński (Bimbo) najmłodsza pomoc sanitarna oddziałów powstańczych w Arsenale przy ul. Długiej 52, poległ dnia 28 sierpnia 1944r., przeżywszy lat 10. Pogrzeb odbędzie się w dniu 4.X.1945r. o godz. 11-ej na cmentarzu Powązkowskim o czym zawiadamiają przyjaciół Rodzice

93. Nr. 274

Dnia 4. VIII.44r. padł śmiertelnie ranny w boju na ochotnika przy ul. Puławskiej 162 Ś†P Grzegorz Wolikowski „Romek” Strzelec 1 Plutonu Kompanii Warta lat 18. Za poległego śmiercią żołnierską w obronie Ojczyzny odprawiona zostanie w pierwszą rocznicę Msza św. dn. 6.X.45r. w kościele Wizytek o godz. 8 rano, o czym zawiadamia kolegów i rodzinę Matka

94. Nr. 280

W pierwszą bolesną rocznicę tragicznej śmierci od bomby lotniczej najukochańszej żony i najlepszej matki Ś†P Haliny z Brzęczkowskich Grabowskiej ur. 10. III.1910r. zmarłej dn. 14.X.1944 i pochowanej czasowo na cmentarzu w Jazgarzewie, odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę zmarłej dnia 12 października 1945r., o godz. 10-ej w kaplicy kośc. św. Karola Boromeusza na Powązkach, po którym nastąpi wyprowadzenie drogich nam zwłok na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w smutku Mąż, Córki, Siostra

Ekshumacja zwłok z cmentarza w Jazgarzewie nastąpi dnia 11 b.m. (czwartek) o godz. 8 rano.

95. Nr. 280

Dnia 25 marca rb. zmarła śmiercią męczeńską w Ravensbrück Irena z Komorowskich Henrykowa Chodakowska nauczycielka języków, więzień Oświęcimia Nr. 73685, wdowa po

pro wizor ce farmacji, kupcu warszawskim. W Zmarłej straciliśmy najzaciejszą, kochaną Matkę. Społeczeństwu ubył człowiek wyjątkowej wartości, młodości ducha, pogody, kobieta dużej kultury umysłowej. Wanda, Stefan, Wojciech Chodakowscy (Warszawa Mokotowska 52).

96. Nr. 280

W dniu 9.X. br. odbyła się ekshumacja zwłok mojej najdroższej Matki Ś†P Zofii Polańskiej z Hożej 9 na cmentarz Powązkowski do grobu rodzinnego, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych Polańska Pelagia (synowa) Poznań Spokojna 12, m.5.

97. Nr. 281

W dniu 12 października o godzinie 9-ej rano odbędzie się w kaplicy przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 49 gmach „Roma”- wejście boczne nabożeństwo żałobne na intencję poległych i zmarłych Pracowników Państwowego Banku Rolnego Państwowy Bank Rolny

98. Nr. 281

Wszystkich życzliwych pamięci Ś†P Edwarda Balsewicza inż. elektryka-więźnia politycznego Nr. 18917 zmarłego 17.VIII.1941r. w Oświęcimiu-prosi na nabożeństwo żałobne dn. 13.X.br. o godz. 9-ej rano w kościele Najcz. Serca Marii na Grochowie Żona i osierocone dzieci

99. Nr. 286

Dnia 11 października r.b. odbyła się ekshumacja na Brudno w Aleję 66A najdroższych Zwłok Męża i Ojca naszego Ś†P Aleksandra Hałakowskiego więźnia politycznego zamordowanego na Pawiaku w marcu 1944r., o czym zawiadamiają Żona i Córki

100. Nr. 289

Ś†P Wacław Dunin Goździkowski adwokat, radca prawny Ministerstwa Spraw Zagranicznych obrońca Sądu Wojskowego, członek Stronnictwa Demokratycznego stary od najmłodszych lat bojownik o Niepodległość Polski jeden z twórców ruchu narodowo-niepodległościowego w Polsce, zmarł po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach dnia 17 października 1945r. przeżywszy lat 65.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Koszykowej 35 nastąpi w sobotę dn. 20 bm. o godz. 12-ej w poł. na cmentarz powązkowski do grobu rodzinnego. O stracie najukochańszego męża i przyjaciela zawiadamia nieutulona w żalu Żona

101. Nr. 291

Dnia 4 kwietnia 44r., oddał swe młode życie za umiłowaną Ojczyznę jako żołnierz na posterunku w bohaterskiej walce z najeźdźcą pod Sochaczewem Ś†P Tadeusz Zbigniew Turczyński PPOR. A.K. „LECH”, LAT 20 TECHNIK DROGOWO-BUDOWLANY jedyny ukochany syn Franciszki i ś.p. Stanisława, b. dług. ref. Ubez. Społ w Warszawie. Z okazji imienin 28.X.45r. o godz. 9 rano zostanie odprawiona msza św. za spokój Jego świetlanej duszy w kościele par. w Aninie, o czym zawiadamiają pogrążone w nigdy nieutulonym smutku Matka i siostra

102. Nr. 294

Ś†P Waldemar Szczęsny Misiorowski „PAPAWER” STRZELEC 237 PLUTONU A.K. WYCHOWANEK 3-GO Gimnazjum im. Króla Władysława IV absolwent Wyższej Szkoły Technicznej STUDENT MEDYCYNY SZKOŁY J. ZAORSKIEGO poległ za Ojczyznę dnia 2 sierpnia 1944r., w wieku lat 21. Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy odbędzie się dnia 26 października (w piątek) 1945r. o godz. 10 rano w kościele św. Józefata na Powązkach. Po nabożeństwie drogie nam szczątki zostaną złożone na miejscowym Cmentarzu Wojskowym, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych pogrążeni w głębokim smutku Rodzice i brat

103. Nr. 294

Dnia 27.X.1945r. o godz. 9 rano nastąpi ekshumacja z podwórza Architektury przy ul. Koszykowej róg Lwowskiej i pogrzeb na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach Ś†P Jadwigi

Wrzosek Łączniczki „Danuty” ur. 19.V.1926r., poległej dn.15.IX.1944r od bomby lotniczej w Architekturze, o czym zawiadamia Siostra w (w nieobecności Ojca i Matki).

104. Nr. 300

Za spokój duszy Ś†P Dra. med. Zbigniewa Witwickiego „Marka”. Ohydnie zamordowanego przez hitlerowskich zbirów w dniu 4 sierpnia 1944r. przy ul. Bagatela Nr. 11 odprawiona będzie Msza św. o godzinie 11.30 w dniu 1 listopada rb. w kaplicy przy kościele Zbawiciela (Mokotowska 10), o czym zawiadamiają rodzinę, przyjaciół, kolegów i znajomych zrozpaczeni Rodzice

105. Nr. 302

W dniu 16.9.1944r. od wrażej kuli poległ za Ojczyznę, którą nad wszystko umiłował, nasz najdroższy niezapomniany syn i brat Ś†P Roman Jastrzębiec Koperski plut. „Kuś” z Bazy Lotn. agronom, prac. Elektrowni, Ochotnik W.P. przeżywszy lat 38. Ekshumacją z Inst.. Głuchoniemych odbędzie się 3.11.1945r. o godz. 9.30. Nabożeństwo żałobne za Świetlaną Duszę Zmarłego odpr. zost. w kośc. Św. Józefata na Pow. Wojsk. o godz. 10.30, po czym nastąpi złożenie zwłok do grobu rodz. na kwat. Powstańców, o czym zawiadamiają Matka i rodzina

106. Nr. 302

Ś†P Aleksander Soroka inż. chem., ppor. rez. 21 p.p. OBRONCA WARSZAWY w 1939r., żył lat 37. Zamordowany w Warszawie dn. 8.9.1944r. Ekshumacja i pogrzeb odbędą się dnia 3 listopada 1945r. o godz. 9 rano z ul. Bednarskiej róg Furmańskiej, o czym zawiadamiają pogrążona w głębokim smutku Żona z dziećmi, rodzice i teściowa

107. Nr. 303

Za spokój duszy Ś†P Karola Kiedrzyńskiego który zginął w lipcu 1942r. w Oświęcimiu, odbędzie się msza żałobna dnia 5.IX. br. w kaplicy paraf. kośc. Zbawiciela przy ul. Mokotowskiej Nr. 13 o godzinie 8 rano, o czym zawiadamia: krewnych, przyjaciół i znajomych Żona

108. Nr. 309

Jako w drugą bolesną rocznicę śmierci ukochanego syna i brata Ś†P Mariana Skuzy lat 23, kapral A.K. „Grochów”, rozstrzelanego przez zbrodniarzy hitlerowskich w dniu 9.IX.43r. przy ul. Grójeckiej róg Wawelskiej, odbędzie się Msza św. dnia 9.XI.45r. o godz. 8 rano za spokój duszy Jego w kaplicy przy ul. Wileńskiej róg Szwedzkiej. O czym zawiadamia zboląła Matka

109. Nr. 317

Ś†P Jacek Filepowicz „KURZAWA” lat 20. Strzelec A.K. Batalionu Kilińskiego Wychowanek Państw. Gimn. i Liceum im. Tadeusza Czackiego oraz Liceum Ceramiczno-Chemicznego. Poległ dn. 8.IX.44r. w obronie Ojczyzny. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 18.XI.45r. o godz. 10 w kościele św. Aleksandra. Ekshumacja zwłok odbyła się dnia 28.IX.45r. na cmentarz Wojskowy-Powązki(kwaterna leg.) o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i kolegów pogrążona w głębokim smutku Matka i siostra

110. Nr. 322

Dnia 10 listopada 1945r. zginął od bratobójczej kuli bandyty z N.S.Z. w obronie praw demokratycznych narodu polskiego porucznik Dyndo Paweł Dyrektor Teatru Korp. Bezp. Wewnętrznego, rodzony w Świącianach w roku 1900, wielki demokrat, gorący patriota, współuczestnik wszystkich walk słynnej IV-tej Dywizji Pomorskiej im. Kilińskiego wstawionej wzięciem Kołobrzegu i sformowaniem Odry, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, Brązowym Medalem na Polu Chwały oraz Orderem Zwycięstwa nad Niemcami
CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI

111. Nr. 322

Ś†P Klemens Drzewicz Długoletni pracownik Warszawskiej Wytwórni Kabli Zginął śmiercią męczeńską w obozie koncentracyjnym, przeżywszy lat 40. Nabożeństwo za spokój Jego

duszy odprawione zostanie w kościele parafialnym we Wrocławiu, w piątek dn. 13.XI. br. o godz. 10 rano, na które zapraszają krewnych i przyjaciół pograżeni w nieutulonym żalu Żona, córka, brat, siostry i rodzina

112. Nr. 323

Dn. 20.IX.39r. podczas przejścia z Puszczy Kampinoskiej do Warszawy zginął śmiercią harcerza-bohatera Ś†P Podharczmistrz Jerzy Grądzki Ppor. 7 Pułku Strz. Kon. Włkp. Po ekshumacji dn. 24 b.m. o godz. 11 w kościele św. Józefata, miasteczko Powązki odbędzie się Msza św. oraz złożenie zwłok do grobu na cmentarzu wojskowym, o czym zawiadamiają Matka i Ojczym. Na pogrzeb dn. 24 odjedzie samochód z ul. Wiejskiej 17 o godz. 10 rano.

113. Nr. 323

Ś†P Józef Szyszko „Bachmat” Major Artylerii, ob. m.st. Warszawy II Z-ca Dowódcy 3 Dyw. Art. Konnej, Dowódca gr. „Granat” poległ śmiercią żołnierza na Mokotowie w dn. 13.VIII.1944. Pochowany na Powązkach Wojskowych, kwatera Powstańców B 27. Msza św. za spójność Jego duszy odbędzie się dn. 28 listopada b.r. godz. 9 w kościele par. św. Michała, Racławicka14 (Mokotów), o czym zawiadamia życzliwych pamięci poległego Żona

114. Nr. 324

...Wszystko nam, wzięłeś, bo tak chciałeś Panie

Na najjaśniejsze z Tobą obcowanie!”

Dwa lata temu odeszła od nas nagle nie doczekawszy upragnionej Wolności umiłowanej Ojczyzny-Nasza Najukochańsza i Najdroższa Mamuśka, niezastąpiona Najszlachetniejsza Żona i Najlepsza Siostra Ś†P z Ostoja Leskich Stanisława Hanna Szeremetowa

W środę dn. 28.XI.45 o godz. 8 rano-jako w drugą bolesną rocznicę odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra na pl. 3 Krzyży, o czym zawiadamiają tych wszystkich, którzy znali Jej Jasną Duszę-pozostali w wielkim smutku Córka, mąż, syn, nieobecny syn, siostra, brat i rodzina

115. Nr. 324

Ś†P Zbigniew Hejńcz student Szkoły Medycznej D-ra Zaorskiego zginął śmiercią zakładnika w Warszawie, przeżywszy lat 18. Jako w drugą rocznicę śmierci ukochanego syna odbędzie się nabożeństwo żałobne za spójność Jego duszy dnia 24.XI. o godz. 8 rano w kaplicy św. Franciszka Salezego Solec 36, na które życzliwych pamięci zmarłego zapraszają Rodzice

116. Nr. 324

Ś†P Witold Jabłoński Major Dypl. 7p. strz. k., Kawaler Krzyża Virtuti Militari, 6-krotnego Krzyża Walecznych i Złotego Krzyża Zasługi, poległ na polu chwały w lutym 1945r., przeżywszy lat 48. Nabożeństwo żałobne za spójność duszy ukochanego Męża i i

Ojca odprawione zostanie w dniu 28 listopada 1945r. o godz. 9 r. w kaplicy Przytuliska przy ul. Wilczej 7, na które zapraszają kolegów i znajomych pozostali w głębokim żalu Żona, nieobecni syn i synowa i rodzina

117. Nr. 324

Za duszę Ś†P ppor. Tadeusza Kączkowskiego Poległego w obronie Warszawy w sierpniu 1944r. odbędzie się Msza św. w kaplicy Romy 1 grudnia 1945r. o 9 rano, na którą zaprasza Matka

118. Nr. 325

Ś†P Dominik Cyrus-Sobolewski Student Politechniki padł śmiercią żołnierską w Powstaniu warszawskim w dniu 9 sierpnia 1944 przeżywszy lat 10. Ekshumacja zwłok z ogródka Domu Akademickiego, pl. Narutowicza 5 i przeniesienie ich do kaplicy wojskowej na Powązkach odbędzie się w dniu 16.XI.45 o godz. 9-iej. O 11-iej nastąpi nabożeństwo w kaplicy i złożenie zwłok na cmentarzu w kwaterze Powstańczej, o czym zawiadamia Matka

119. Nr. 326

Dnia 27.V.1944r. w bohaterskiej walce na Bielanych jako prawy żołnierz oddał życie za Polskę Ś†P Jerzy Strzelczyk „Spad”, lat 24. Wychowanek Państwowego Gimn. im. T.

Czackiego oraz Państw. Lice. Kolejowego Technik Drogowo Budowlany. dnia 27. XI.1945r. o godz. 9 rano w kościele Karmelitów na Krakowskim Przedmieściu odprawione będzie nabożeństwo żałobne o czym zawiadamiają Rodzice, babcia, siostra i szwagier

120. Nr. 326

Ś†P Piotr Michałowski lat 47, Pracownik Biura Odbudowy Stolicy poległ w czasie pełnienia obowiązków służbowych 19 listopada 1945 roku. Kierownictwo i koledzy Biura Odbudowy Stolicy

121. Nr. 326 Za spokój duszy Ś†P Harcmistrza Władysława Ludwiga zostanie odprawiona Msza św. w poniedziałek dn. 28 bm. o godz. 11 r. w kościele P.P. Wizytek na Krakowskim Przedmieściu, o czym zawiadamia Główna Kwatera Harcerzy

122. Nr. 327

Dnia 24 listopada w pierwszą bolesną rocznicę śmierci syna naszego Ś†P Wiesława Żurka lat 14 cz. I kl. Państw. Szkoły Władysława IV, który zginął śmiercią tragiczną od pocisku przy cerkwi na Pradze odbędzie się o godz. 9.45 nabożeństwo żałobne w kościele św. Wincentego na Brudnie, o czym zawiadamiają koleżanki, kolegów i znajomych nieutuleni w żalu rodzice, siostra i rodzina

123. Nr. 328

Ś†P Za dusze poległych w walkach o wyzwolenie wymordowanych w kaźniach hitlerowskich i zmarłych pośród nich wielu tragiczną śmiercią podczas okupacji i powstania. Wojciecha Bernartowicza, Wincentego i Konstantego Bronikowskich [...] odbędzie się w dn. 7 grudnia rb.-piątek o godz. 10½ nabożeństwo żałobne w kaplicy przy kościele Zbawiciela, o czym zawiadamiają Koledzy-Przyjaciele

124. Nr. 330

Ś†P Ryszard Klemens Barszczewski wychowanek gimnazjum Władysława IV lat 19 żołnierz A. K. zginął dnia 2. XII.43r. męczeńską śmiercią bojownika o Niepodległość-rozstrzelany wraz z 19-stoma towarzyszami na ul. Nowy Świat w Warszawie.

W drugą rocznicę śmierci dnia 1.XII.45r. (sobota) o godz. 9-ej odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Matki Boskiej Loretańskiej (ul. Ratuszowa) Rodzice

125. Nr. 333

5 grudnia 1945. jako w dniu Imienin naszego ukochanego i jedyne Syna i Brata Ś†P Leszka Demby poległego w ataku na Al. Szucha w pierwszym dniu powstania odbędzie się za spokój Jego duszy Msza św. o godz. 9 rano w kościele św. Anny, Krakowskie Przedmieście o czym zawiadamiają Rodzice i Siostra

126. Nr. 334

Ś†P Stanisław Zygmunt Luboiński ps. Leszczyc ur. 2.V.1887 dyplomowany inżynier dróg i mostów, inspektor radca ministerialny b. M.S. Wojsk., zmarł w lutym 1945r. w obozie Zeithain nad Elbą gdzie został pochowany na cmentarzu polskich wojskowych. Msza św. za spokój Jego duszy zostanie odprawiona w kaplicy Zbawiciela ul. Mokotowska 15 w Warszawie dn. 5.XII. o godz. 8.00. O czym zawiadamiają przyjaciół, kolegów i znajomych pograżeni w głębokim smutku Żona i syn

127. Nr. 335

Ś†P Helena Julianna ze Zborowskich I-o voto Słabczyńska II-o voto Chrzanowska wdowa ur. w 1881 po długich i ciężkich cierpieniach zakończyła tragicznie swoje święte pełne poświęceń dla drugich i samozaparcia życie w Puszczy Mariańskiej dnia 7.XI.1944r. Nabożeństwo żałobne za Jej świetlaną duszę odbędzie się dn. 6.XII t. j we czwartek o godz. 10 rano w kościółku cmentarnym na Brudnie po czym nastąpi pochowanie zwłok na tymże cmentarzu. Na smutne te obrzędy zaprasza życzliwych pamięci Zmarłej Zbolały syn i siostra

128. Nr. 338

Bolesław Ścibiorek padł z rąk morderców (artykuł)

Prezydium Naczelnego Komitetu Wykonawczego Polskiego Stronnictwa Ludowego komunikuje: Dnia 5 grudnia br. około godziny 10 –ej wieczorem w swoim mieszkaniu w Łodzi przy ul. Przejazd 30 zamordowany został przez nieznaną sprawców poseł do Krajowej Rady Narodowej Bolesław Ścibiorek. Sekretarz Naczelny PSL i Sekretarz Zarządu Głównego Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici”. Dla Polskiego Stronnictwa Ludowego i dla „Wici”, a tym bardziej dla całej polskiej wsi jest wiadomość i strata bardzo bolesna. Ś.p. Ścibiorek był jednym z inicjatorów i realizatorów Zjednoczenia ruchu Ludowego pod sztandarami PSL. W obliczu tej tragicznej śmierci okryci żałobą chylimy czoła przed nową ofiarą walki o wolną, niepodległą, demokratyczną Polskę Ludową. [.....]

*Do tysięcy ofiar skrytobójczych mordów – PPR-owców, ludowców, bezpartyjnych przybyła jeszcze jedna: czołowego działacza wiciowego ś.p. Ścibiorka. Krew młodego ludowca mieszała się z krwią wielu innych najlepszych synów Polski. Ręka jest wiadoma, do walki muszą być zmobilizowane wszystkie siły i środki. Społeczeństwo musi okazać organom bezpieczeństwa jak największą pomoc. Rozbój faszystowski w Polsce musi być wypleniony.

129. Nr. 338

Ś†P z Męczeńskich Helena I-o voto Jakubowska Werycha-Darowska z Kijowa zmarła dnia 8 sierpnia 1944r. Nabożeństwo żałobne odbyło się w kaplicy kościoła św. Karola Boromeusza na Powązkach dnia 4 grudnia o godz. 10 i w tymże dniu pogrzeb, o czym zawiadamiają Przyjaciele

130. Nr. 339

Ś†P Bolesław Ścibiorek Poseł do Krajowej Rady Narodowej Sekretarz Zarządu Głównego Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici”. Wybitny działacz ruchu ludowego, padł ofiarą mordu skrytobójczego w Łodzi, w dniu 5 grudnia 1945r. Prezydium Krajowej Rady Narodowej

131. Nr. 341

Dnia 12. XII.45r. (środa) o godzinie 10 rano w kaplicy Szpitala Dzieciątka Jezus plac Starynkiewicza odbędzie się Msza żałobna ku uczczeniu pamięci nieodżałowanego prof. Aleksandra Ławrynowicza Zamordowanego w Czasie Powstania Przyjaciół i Znajomych zapraszają Pracownicy Miejskiego Instytutu Higieny

132. Nr. 344

Dnia 13 grudnia 1944r. odszedł od nas na wieki nasz najdroższy mąż i ojciec Ś†P Władysław Trojanek b. intendent szpitali miejskich Zwłoki tymczasowo spoczęły na cmentarzu w Miłośnie, o czym zawiadamiają pogrążeni w bólu żona, córka, szwagierka i zięć

133. Nr. 346

LISTA STRAT DZIENNIKARSTWA POLSKIEGO 1939-1945

-Polegli na polu chwały w kampanii wrześniowej [....]

-W Powstaniu warszawskim [....]

-Rozstrzelani i zamordowani [.....]

-Zginęli w więzieniach i w obozach koncentracyjnych [....]

-Zamęczeni w gettach [....]

-Zmarli [.....]

134. Nr. 353

Ś†P Edmund Kuthan Kreślarz po czteroletnim pobycie w obozie Oranienburg, wrócił do Ojczyzny by dokonać resztek dni krótkiego, pełnego cierpień życia. Urodził się dnia 4. XI.1944r., zmarł 29. XII.45r. Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dn. 23. XII. br. o godz. 10.30 z domu przy ul. Wileńskiej 9 na cmentarz na Brudnie do grobu rodzinnego. O czym zawiadamiają krewnych i przyjaciół zmarłego pogrążeni w głębokiej żałobie Rodzice, siostry, brat, bratowa i rodzina

135. Nr. 353

Za spokój duszy Ś†P Stefana Iwanowskiego Doktora Medycyny zamordowanego przez niemieckich zbrodniarzy 31.XII.43r. odbędzie się Msza św. dn. 31 grudnia 1945r. w kościele

SS Wizytek o godz. 9 rano przed głównym ołtarzem, o czym zawiadamiają przyjaciół i znajomych Żona, syn i córka

136. Nr. 353

Dnia 30 grudnia r.b w dniu Imienin Ś†P Eugeniusza Krauzego zmarłego w lutym 1945r w obozie koncentracyjnym w Litomierzycach odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Akademickim św. Anny Krakowskie Przedmieście 66 o godz. 9-ej rano, o czym zawiadamia rodzinę, przyjaciół i kolegów Żona

Życie Warszawy 1945r.

1. Nr. 82 (151)

Pogrzeb bohaterów z Warszawskiego Sztabu Armii Ludowej

W niedzielę 25 marca 1945r. o godz. 12.00-tej w południe, w Warszawie odbędzie się pogrzeb członków Warszawskiego Sztabu Armii Ludowej, którzy polegli w czasie powstania śmiercią bohaterów w walce z niemieckim najeźdźcą, broniąc Stolicy.

Pogrzeb organizuje Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego, na czele z gen. broni Michałem Rola –Żymierskim, byłym dowódcą Armii Ludowej. Udział w pogrzebie weźmie Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bolesław Bierut, Tymczasowy Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w pełnym składzie, przedstawiciele Wojska Polskiego, Armii Czerwonej oraz organizacje społeczne.

Kondukt żałobny wyruszy od stóp kolumny Zygmunta na placu Zamkowym i uda się pod figurę Matki Boskiej na Krakowskim Przedmieściu, gdzie w bratniej mogile złożone zostaną szczątki Bohaterów.

2. Nr. 115

Nabożeństwo żałobne na miejscu kaźni

W sobotę dnia 2 czerwca o godz. 13 odbyło pierwsze nabożeństwo żałobne pod murem śmierci przy ul. Senatorskiej 4, gdzie w lutym ub. roku zostało zamordowanych 40 niewinnych ofiar przez bestialskich oprawców niemieckich.

Opiekę nad tym miejscem kaźni objęła spółdzielnia pracowników Instytutu Fermentacyjnego „IF”, która zamierza w tym miejscu ufundować pomnik ku czci poległych.

Nabożeństwo odprawił profesor Uniwersytetu Warszawskiego, ks. prałat dr Zygmunt Kozutski, który w podniosłych słowach wyraził ból i cierpienie niewinnych męczenników, poległych za „zbrodnię” umiłowania Ojczyzny i wolności.

Na nabożeństwo przybyli pracownicy „IF-u” w grupie około 50 osób.

W nabożeństwie wzięli udział liczni przechodnie oraz maszerujący w tym czasie większy oddział żołnierzy. Kobiety, słuchające słów księdza, miały łzy w oczach. Nie bacząc na zabłocony chodnik, wszyscy obecni przyklękli, aby odmówić za dusze pomordowanych modły.

Nabożeństwo zakończono odśpiewaniem hymnu: „Boże coś Polskę”.

3. Nr. 169

Zgon wybitnego uczonego prof. dr. Stefana Mazurkiewicza

We wtorek, dnia 19 bm., zmarł po ciężkiej chorobie śp. prof. dr. Stefana Mazurkiewicza przeżywszy lat 56 – jeden z najznakomitszych uczonych polskich, matematyk o sławie światowej.

Od roku 1915 profesorem zwyczajnym matematyki na Uniwersytecie Warszawskim i jednym z głównych organizatorów, a następnie kierowników Polskiej Szkoły Matematycznej. Przez dziesięć kolejnych lat piastował godność dziekana Wydziału Matematyki wydziału Przyrodniczego, a następnie dwukrotnie prodziekana Uniwersytetu Warszawskiego.[.....]

Opiekun, przyjaciel i wychowawca polskiej młodzieży, śp. prof. Mazurkiewicza piastował stanowisko kuratora Koła Matematyczno-Fizycznego Studentów Uniwersytetu

Warszawskiego przez 39 lat, tj. od chwili założenia Koła do chwili obecnej jednając sobie przywiązanie i miłość ze strony młodzieży.

Przez zgon śp. prof. dra Stefana Mazurkiewicza Polska traci uczonego o wielkim umyśle, wielkim sercu i wielkim charakterze.

Akademia w Moskwie i Kongres Oświatowy w Łodzi, na które zmarły był zapraszany, złożyą hołd jego pamięci.

Pogrzeb uczonego odbędzie się w piątek.

4. Zgon Stefana Jaracza

Nocy wczorajszej rozstał się z życiem wielki aktor i niepospolity człowiek-Stefan Jaracz. Jeszcze kilka dni temu słabnącą dłonią skreślił na zjazd Artystów Scen Polskich manifest-testament, w którym wskazywał aktorstwu odradzającej się Ojczyzny cele i drogi do ich osiągnięcia. List Jaracza wywarł głębokie niezapomniane wrażenie na uczestnikach zjazdu. Był już bowiem jakby poselstwem z za grobu.

Storturowany przez okupantów, z którymi pomimo obietnic i prześladowań nie chciał w żadnej formie współpracować wierny wielkiej Sztuce, wierny ideałowi wolnego człowieka i wierny Polsce-Stefan Jaracz przeszedł w czasie okupacji przez całą martyrologię dobrego Polaka. Wykończyła go kaźń w Oświęcimiu.

Ostatnie miesiące życia przebywał w sanatorium w Otwocku, do ostatniej chwili zatroskany o los teatru i o przyszłość sceny polskiej.

Pogrzeb Stefana Jaracza odbędzie się we wtorek 14 bm. na Powązkach w Warszawie na koszt państwa. Życzeniem przedstawicieli najwyższych Władz Państwowych: zastępcy Prezydenta KRN Szwalnego i Wice-Premiera Gomółki jest, aby całe społeczeństwo Polskie uczciło Jego pamięć w sposób jak najbardziej uroczysty. Od chwili pogrzebu, który odbędzie się we wtorek, przerwane będą produkcje muzyczne w lokalach publicznych, w dniu pogrzebu wszystkie teatry w całej Polsce zawieszają przedstawienia, a flagi państwowe będą opuszczone do połowy masztów.

5. Nr. 222

Ś†P

STEFAN JARACZ

Artysta dramatyczny

Dyrektor Teatru „Ateneum”, więzień Oświęcimia

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Otwocku dnia 11 sierpnia 1945 r., przeżywszy lat 61. Nabożeństwo za spokój Jego duszy odbędzie się w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej na Kamionku w dniu 14 sierpnia rb. t.j. we wtorek o godz. 9.30, po czym nastąpi eksportacja zwłok na cmentarz Powązkowski

O czym zawiadamiają Ojciec, żona, córka i rodzina

6. Ś. P

STEFAN JARACZ

WILEKI ARTYSTA POLSKI

zmarł dnia 11 sierpnia 1945r. W Jego Osobie Sztuka Polska traci niestrudzonego bojownika o godność artysty i najgłębszą prawdę Teatru. MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI

7. Ś.P

Stefan Jaracz WIELKI AKTOR POLSKI członek zasłużony Z.A.S.P., niestrudzony poszukiwacz nowych dróg Teatru. Wcielenie prawdy i prostoty w sztuce aktorskiej zmarł 11 sierpnia 1945r. ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU ARTYSTÓW SCEN POLSKICH

7. Nr. 224

W dniu 28. VIII.1945 o godz. 9 –ej. w I-szą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci Ś. P kapitana Czesława Lecha ((Biały) poległego w dniu 28. VIII. 1944 w obronie Polskie

Wytwórni Papierów Wartościowych-odbędzie się w kościele Garnizonowym w Warszawie

msza żałobna, na którą zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych ŻONA I RODZINA

8. Nr. 224

Ś†P

Jerzy Smoliński „Dr. Geogr.” lat 24

Dnia 21.8.1944r. zginął na posterunku, przy niesieniu pomocy walczącej Warszawie. W bolesną rocznicę śmierci odbędzie się w m. Łodzi nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy – o czym zawiadamia zboleła matka i narzeczona w nieobecności syna

9. Nr. 225

Dnia 19. VIII. r. b. w bolesną rocznicę śmierci ukochanego syna Ś.P Jureczka

Kotuszewskiego harcerza, żołnierza łącznika, l.13,

poległego w walce z najeźdźcą o wolność Ojczyzny, odprawiona zostanie msza św. o godz.

10 rano w kościółku cmentarnym na Powązkach Wojskowych. O czym zawiadamiają

krewnych, przyjaciół, i kolegów Matka i brat

10. Nr. 226

Cech Rzemiosł Budowlanych w Warszawie, ul. Chocimska 31 zawiadamia Członków, że dn 19 b.m. niedziela, o godz. 9.30 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne za zmarłych i poległych Członków Cechu w kościele o.o. Karmelitów Krakowskie Przedmieście.

Tegoż dnia, lecz o godz. 10 rano i w tymże kościele, odbędzie się nabożeństwo o błogosławieństwo w dalszej pracy zawodowej i społecznej Członków Cechu Rzemiosł Budowlanych

11. Nr. 227

Kto, wie coś o, losie syna mego, więźnia obozu w MAUTHAUSEN (Gusen II, blok II/4) Tadeusza Sieczkowskiego Nr. 101247, ur. 25. IX. 1920 r. w Warszawie, a szczególnie kolega więzień, który jakoby miał przyjąć od syna mego zlecenie zawiadomienia rodziny o egzekucji –proszony jest o krótką wiadomość: Felicjan Sieczkowski, Pabianice, ul.

Moniuszki, apteka

12. Nr. 227

W pierwszą bolesną rocznicę poległego w obronie Warszawy pochowanego w ogrodzie Krasińskich, ukochanego syna mego Ś†P REJMANA RYSZARDA odbędzie się naboż. żał. dn.20. VIII.1945r. w kościele Matki Boskiej z Lourdes (ul. Szwedzka), o godz. 8 rano, o czym zawiadamiają kolegów i przyjaciół zmarłego pogrążeni w głębokim smutku Matka, brat, bratowa, siostra, siostra nieobecna i rodzina

13. Nr. 227 W dniu 19.VIII. 1945r. o godz. 9 rano, w pierwszą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci Ś†P Janusza Kałczyńskiego (HENRYKA) ucznia Gimn. im. Jana Zamojskiego poległego w obronie Katedry św. Jana odbędzie się w kościele Karmelitów przy ul.

Krakowskie Przedmieście. Msza św. żałobna za spokój Jego duszy, o czym zawiadamiają

RODZICE

14. Nr. 232 W pierwszą bolesną rocznicę śmierci TADEUSZA ŁASKA z żoną Katarzyną i BRONISŁAWY WYSIŃSKIEJ z córeczką Zofią odbędzie się msza św. za spokój Ich dusz dn. 29.VIII br. o godz. 9.30 w kościele św. Krzyża, o czym zawiadamiają kolegów i znajomych pogrążeni w głębokim smutku MATKA, SIOSTRA, SZWAGIER I RODZINA

15. Nr. 232

Dn. 26.VIII. 1944r. zginęła na posterunku niosąc do ostatniej chwili pomoc obrońcom Starego Miasta Ś†P Stefania z Kłosiewiczów Matusiakowa Dr. med. Naboż. żał. w I bolesną roczn. odbędzie się w kośc. św. Anny Krak. Przedm. (Kościół Akademicki) w sobotę 25.VIII. rb. o g. 9 r. o czym zawiadamia Mąż

16. Nr. 241

Dnia 1 września 1944r. oddał swe młode życie w obronie Warszawy, walcząc o Wolną i Niepodległą Polskę Ś†P Stefan Roman Jerzy Kopczyński „Szmit” wych. Korp. Kadetów w Rawiczu, kapral-podchorąży, ur. dnia 1 marca 1926r.

W dniu 3 września o godz. 11 i pół w kościele św. Józefata na Powązkach (wojskowych) odbędzie się Msza św. za spokój Jego świetlanej duszy, po czym nastąpi poświęcenie pomnika na grobie-na które rodzinę, życzliwych, znajomych i kolegów zaprasza ZROZPACZONA MATKA w nieobecności Ojca

17. Nr. 249

Dnia 13 września w pierwszą rocznicę tragicznej śmierci RODZINY KRAUSÓW ś†p JERZEGO KRAUSE, KAZIMIERY KRAUSOWEJ, i Ich córek HANNY KONTKIEWICZOWEJ, IRENY KRAUSÓWNY, MARII KRAUSÓWNY odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 7.30 w kaplicy O.O Karmelitów (Ursynowska 52), o czym zawiadamia Rodzina

18. Nr. 250

Za spokój duszy poległych w walce na Żoliborzu o wolność Ojczyzny Ś†P Magistra farm., por. STANISŁAWA GÓRECKIEGO pseud. „Góral” i Magistra farm. FRANCISZAK RACZYŃSKIEGO „Nałęcz” zostanie odprawione nabożeństwo w kościele św. Józefa na Kole dn. 11 września o godz. 9 rano.

Wszystkich krewnych, przyjaciół, znajomych, kolegów i towarzyszy broni-zapraszają Jagiełłowiczowie.

19. Nr. 250

Zarząd Archikonfraterni Literackiej zawiadamia, że dn. 16 b.m o g. 9 rano odbędzie się nabożeństwo za zmarłych Członków w Kościele Karmelitów

20. Nr. 254

Dnia 15.IX jako w I-szą bolesną rocznicę bohaterskiej śmierci Ś†P Andrzeja Zbigniewa Rodackiego „Andrzej” poległego śmiercią żołnierza w obronie Warszawy, na odcinku Mokotów-Puławska 128, zostanie odprawiona Msza św. w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej na Kamionku o godz. 8.30, na którą zapraszają życzliwych Jego pamięci Rodzice i Brat

21. Nr. 257

Ś†P Ziemowit Mostowski (Jabłkowski) Kapral, podch. Mazur poległ w obronie Warszawy, w Alei Sobieskiego w m-cu wrześniu 1944r. przeżywszy lat 20. Nabożeństwo za spokój Jego duszy odbędzie się dn. 21 bm. o godz. 7.30 w kaplicy Matki Boskiej Częstoch. przy ul. Łazienkowskiej, o czym zawiadamiają Matka, (ojciec nieobecny), brat i rodzina

22. Nr. 263

W rocznicę śmierci najukochańszego syna i brata Ś†P Juliusza Karwowskiego lat 16 pseud. „Jul” powstańca A.K, zostanie odprawione nabożeństwo dn. 27 września w kaplicy przy ul. Belwederska 20. Pograżeni w ciężkiej żałobie Rodzice i siostry

23. Nr. 269

Za „Zadrę” ś.p por. Leszka Teofilaka kawalera Virtuti Militari, odznaczonego Krzyżem Walecznych z okuciami poległego za Warszawę 30.9.1944. W pierwszą bolesną rocznicę śmierci odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra, Plac Trzech Krzyży 1 października o godz. 9 rano, na które zaprasza wszystkich mi bliskich i kolegów Żona i rodzina

24. Nr. 85

Zwłoki bohaterów z Dowództwa A. L. spoczęły w sercu Warszawy

Wczoraj Warszawa oddała ostatni hołd bohaterów członków Dowództwa Naczelnego Armii Ludowej, poległych w powstaniu w dniu 27 sierpnia 1944 r.

O godz. 12 na placu Zamkowym u cokołu obalanej kolumny Zygmunta, wokół pięciu trumien, zgromadził wielotysięczny tłum obywateli stolicy. Stawiły się organizacje polityczne, społeczne, zawodowe i młodzież szkolna.

Z Władz przybyli: Prezydent KRN ob. Bierut, Premier Rządu Tymczasowego ob. Edward Osóbka-Morawski, oraz inni członkowie rządu, obecny był także ambasador Związku Radzieckiego, Lebedew i przedstawiciel Armii Czerwonej, gen. lejtnant Szatłow, generałowie: Spychalski, Korczyc, Liwicki i Połturzycki.

Po przyjęciu raportu dowódcy warty honorowej przez Głowę Państwa, odmówiono krótką modlitwę, po czym kondukt żałobny wyruszył na Krakowskie Przedmieście, gdzie na placu około figury Matki Boskiej zwłoki bohaterów spoczęły w grobie.

Nad otwartym grobem wygłosili przemówienia: Prezydent KRN ob. Bolesław Bierut i naczelny Dowódca Wojsk Polskich gen. broni Rola Żymierski.

Kompania honorowa oddała salwę honorową, pierwsze grudki ziemi na trumny rzucili: Prezydent KRN ob. Bolesław Bierut, Premier Osóbka-Morawski oraz Naczelny Dowódca Wojsk Polskich gen. broni Rola Żymierski.

Na grobie ustawiono pamiątkową tablicę.

25. Nr.273

Dnia 5 października 1945r. w trzecią bohaterskiej śmierci naszego ukochanego męża i ojca Ś†P RADOSŁAWA KOCHLEWSKIEGO inżyniera mechanika ur. 1. IX. 1907r. zamordowanego przez Gestapo w Ostrowcu Kiel. odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy, w kaplicy kościoła Zbawiciela, przy ul. Mokotowskiej 13 o godz. 8.30 rano, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych ŻONA Z SYNKAMI

26. Nr. 280

W dniu 9.X br. odbyła się ekshumacja zwłok mojej najdroższej Matki Ś†P Zofii Polańskiej z Hożej 9 na cmentarz Powązkowski do grobu rodzinnego, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych Polańska Pelagia (synowa) Poznań, Spokojna 12 m.5.

27. Nr. 281

W dniu 18 października o godzinie 9-iej rano odbędzie się w kaplicy przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 49 (gmach „Roma” –wejście boczne) nabożeństwo żałobne na intencję poległych i zmarłych Pracowników Państwowego Banku Rolnego Państwowy Bank Rolny

28. Nr. 281

Ś†P

Ryszard Ślizyński

Kpt "Skowron" po pięcioletniej bohaterskiej walce zginął 13. X.1944r. przeżywszy lat 34 . Nabożeństwo żałobne za spokój Jego świetlanej duszy odbędzie się w kościele Matki Boskiej przy ul. Szwedzkiej na Pradze dnia 13 października o godz. 8-iej rano, o czym zawiadamiają Żona, synek, nieobecna siostra

29. Nr. 151 (220)

nia w szybkim tempie wykonała urządzenie rozdzielcze i połączenie elektryczne. Instalacje Stacji Pomp skompletowano z pozostałych części składowych, odczulanych w czasie regulacji przedsiębiorstw w Warszawie i innych miastach.

Mimo ciężkiej piźrzycy się trudności, prace zostały ukończone w końcu maja. Obecnie pompownia zdolna jest dać stolicy 14 tys. metrów sześciennych wody na dobę, co w zupełności zaspokoi zapotrzebowanie

tryczny linie precyzyjne urządzenia. Aparaturę filtrów pospiesznych, cenne aparaty do pomiarów elektrycznych i urządzeń laboratorium zniszczono.

Na złożach filtrów powolnych, które w całym świecie cywilizowanym otaczane są troskliwą opieką i chronione przed zanieczyszczeniem z zewnątrz, Niemcy urządziły stajnię dla koni. Obrabowano całkowicie maszyny i warsztaty, biura i mieszkania służbowe, zniszczono akty i plany.

Siedzieli kodzeni. Uszkodzone pracow okres i główny wodu i domów. Dob wains dzieki cie w tów. roz w czyt ty prz kol trz sar ne pi

Nabożeństwo żałobne na miejscu kaźni

W sobotę dnia 2 czerwca o godz. 13 odbyło się pierwsze nabożeństwo żałobne pod marszem śmierci przy ul. Senatorskiej 4, gdzie w lutym ub. roku zostało zamordowanych 40 niewinnych ofiar przez bestialskich oprawców niemieckich.

Opiekę nad tym miejscem kaźni objęła społeczność pracowników Instytutu Matematycznego „IF”, która zamierza w tym miejscu wznosić pomnik ku czci poległych.

Nabożeństwo odprawił profesor Uniwersytetu Warszawskiego, ks. prałat dr Zygmunt Kozłowski, który w podniosłych słowach wyraził ból i cierpienia niewinnych męczenników, poległych za „zbrodnie” umiłowania Ojczyzny i wolności.

Na nabożeństwo przybyli pracownicy „IF-u” w grupie około 50 osób.

W nabożeństwie wzięli udział licznie przechoinnie oraz maszerujący w tym czasie większy oddział żołnierzy. Kobiety, słuchając słów księdza, miały łzy w oczach. Nie bacząc na zabłocony chodnik, wszyscy obecni przyklekli, aby odmówić za dusze pomordowanych modły.

Nabożeństwo zakończono odśpiewaniem hymnu „Boże, coś Polskę”

Sądy doraźne na „szabrowników”

Specjalne przedsiębiorstwo zabezpieczy bezpieczni

30. Nr. 169 (238)

W gwar życia warszawickiego wrzaski nie obecnie nowy, a tak dobrać nam śmierci, radości światła dzwonią tramwajowego. Dziś na dnia nas jak sygnał odbudowy.

Wobec tego jest to wyrażeniem sprawy w drodze arbitralnej, przeprowadzonej przez konferencję pięciu wielkich mocarstw.

Dalej rezolucja przewidywała nadanie polskim powojennym wyroków nad zawarciem traktatu francusko-angielskiego, a także uwzględnienie traktatu pomiędzy Francją a ZSRR.

Zgon wybitnego uczonego prof. dr. Stefana Mazurkiewicza

Do swamiej chwili zajęty był opracowywaniem ostatnich dzieł swoich, których druki rozpocznie się w najbliższym czasie.

Opiekę, przyjaciół i wychowawców polskiej młodzieży, op. prof. Mazurkiewicz pełnił stanowisko kuratora Kolegium Matematyczno-Fizycznego Studentów Uniwersytetu Warszawskiego przez 26 lat. W ed chwili należał do wybitnych uczonych, jednakże siebie przywiązywał i miłość ze strony młodzieży.

Przez zgon op. prof. dr. Stefana Mazurkiewicza Polska traci uczonego o wielkim umyśle, wielkim sercu i wielkim charakterze.

Akademia Nauk w Moskwie i Kongres Oświatowy w Łodzi, na które zmarły był zaproszony, słyną hołd Jego pamięci.

Przebieg choroby odbył się w piątek.

40. Nr. 328 (397)

Wzrostek Rzeczypospolitej, Warszawa-Grochów, 1914, wydawnictwo, że op. wzięty na Nr. 10 kark. Północnych będzie wydawany ostatnie trzy dni od 10:00 w godzinach. 1914-1

s. † p.

Za dusze poległych w walkach o wyzwolenie, wymordowanych w kaźniach hitlerowskich i zmarłych, pośród nich wielu tragiczną śmiercią podczas okupacji i powstania:

Wojciecha BERNATOWICZA, Wincentego i Konstantego BRONIKÓWSKICH, Czesława BARTKIEWICZA, Stanisława BUTKIEWICZA, Maurycyego CHORZEWSKIEGO, Aleksandra DAIKOWSKIEGO, Wiesława GASSÓWSKIEGO, Jerzego GĄSIOROWSKIEGO, Władysława GOEBLA, Kazimierza GRUETZMACHERA, Zygmunta GUNDLACHA, Jerzego HELCZYŃSKIEGO, Stefana JAKIMOWICZA, Zbigniewa JĄBŁONSKIEGO, Szczęsnego JANUSZEWSKIEGO, Kazimierza KIERŚNOWSKIEGO, Tadeusza KOSTRO, Stefana KŁOZOWSKIEGO, Henryka KŁODECKIEGO, Michała KULIKOWSKIEGO, Edwarda MICHAŁSKIEGO, Romana MUKŁASZEWSKIEGO, Kazimierza NIEMIROWSKIEGO, Jakuba ORŁOWSKIEGO, Henryka PATSZKIEGO, Romana POPEŁAWSKIEGO, Tadeusza RAKOWSKIEGO, Kazimierza RADZISZEWSKIEGO, Hipolita SIEMIRADZKIEGO, Bronisława ŚLUGOCKIEGO, Juliusza i Jana Dwojny - SYLWESTROWICZÓW, Władysława TRAPSZO, Ludwika WEKERA i Józefa ZALESKIEGO odbędzie się w dn. 7 grudnia r. b. - piątek o godz. 10⁰⁰ nabożeństwo żałobne w kaplicy przy kościele Zbawiciela o czym zawiadamiają

KOLEDZY - PRZYJACIELE

11854-1

41. Nr. 346 (415)

Rozstrzelani i zamordowani

(Warszawa), Kuminek Józef (Pomorze), Lewiński Kazimierz (Łódź), Mikolajec Wilhelm (Łódź), Niedziatkowski Mieczysław (Warszawa), Nwabowski Stanisław (Pomorze), Nusbbaum Olszewski Marian (Łódź), Orłowski Jakub (Warszawa), Ostreża Wincenty (Pomorze), Piasiecki Stanisław (Warszawa), Pieniczny Jerzy (Warszawa), Pieniczny Seweryn (Olsztyn), Piszc Edward (Gdansk), Rósciszewski Lucjan (Warszawa), Saphler Józef (Warszawa), Sopociński Stanisław (Łódź), Sołtan Jan (Warszawa), Soltyśki Franciszek (Poznań), Stachorski Leon (Warszawa), Stachorski Ryszard (Warszawa), Szczerba Henryk (Wilno), Satkowski Zbigniew, Trella Leon (Poznań), Waraczewski Władysław (Warszawa), Wętzorkiewicz Antoni (Warszawa), Wilecki Alfred (Warszawa), Wirszulski Grzegorz (Wilno), Zeromska Maria (Wilno).

Zginęli w wężeniach i w obozach koncentracyjnych

Barlicki Norbert (Warszawa), Bomgard Adam (Warszawa), Borski Jan Maurycy (Warszawa), Borkowski Edward (Warszawa), Bosakowski Tadeusz (Kolomyja), Cholewa Bolesław (Śląsk), Czapiński Kazimierz (Warszawa), Czwódek Damiary (Warszawa), Cwiek Konstanty (Śląsk), Dubois Stanisław (Warszawa), Falecki Bolesław (Śląsk), Gierul Tadeusz (Gdynia), Godlewski Mikołaj (Gdynia), Grosiera Stefan (Warszawa), Hause Edward (Śląsk), Jaworski Zdzisław (Gdynia), Kawalec Jan (Śląsk), Kołtoński Mieczysław (Łódź), Konieczny Antoni (Poznań), Kucharski Ludomir (Częstochowa), Kuminek Piotr (Pomorze), Lampe Alfred (Warszawa), Laudyn Władysław (Wilno), Mariński Hieronim (Łódź), Łempicki Zygmunt (Warszawa), Moszyński Jan (Warszawa), Mrós Stanisław (Kraków), Na-

Hilon (Warszawa), Cejlin Jakub (Warszawa), Chłimowicz H. (Warszawa), Damm Izana (Lwów), Filozof Aleksander (Warszawa), Finkelstein Nacymia (Warszawa), Gawze N. (Warszawa), Górka J. (Warszawa), Grewicz Michał (Gdynia), Günfeld Adam (Łódź), Halbarstadt Adam (Łódź), Halpern Feliks (Łódź), Heschels Henryk (Lwów), Hirschhorn S. (Warszawa), Judtówna C. (Warszawa), Kaplan Pejsach (Białystok), Lasota Waclaw (Warszawa), Lipszowicz M. (Warszawa), Lipszyc

ryk (Łódź), Perle J. (Warszawa), Pinczewski Jakub (Warszawa), Polecki Waclaw (Łódź), Poriner Leopold (Warszawa), Propes N. (Warszawa), Pryluccki Nouch (Warszawa), Pryluccki Cwi (Warszawa), Rubinstein Józef (Białystok), Salzmann Stanisław (Lwów), Szapiró Jakub (Łódź), Szulman Jakub (Łódź), Trzonowicz Ozer (Warszawa), Wagman Saul (Warszawa), Wahrhaltig Jakub (Łódź), Weiss Antoni (Łódź), Weissowa Irena (Łódź), Weinstock L. (Lwów), Wiaterck L. (W-wa).

Zmarli

Bazylewski Władysław (Warszawa), Bukowski Henryk (Warszawa), Cepanik Henryk (Lwów), Czyżowski Aleksander (Warszawa), Cwierczakiewicz Stanisław (Warszawa), Dąbrowski Mieczysław (Kraków), Dobrostański Józef (Gdynia), Dzieżewski Aleksander (Warszawa), Feldman Jakub (Kraków), Filochowski Waclaw (Warszawa), Flach Józef (Kraków), Fuglewicz Konrad (Kraków), Gacki Stefan (Warszawa), Gałński Franciszek (Warszawa), Gluziński Tadeusz (Warszawa), Geryński Maksymilian (Warszawa), Grzywiński Jan (Kraków), Harysmowicz Wincenty (Warszawa), Hoynar Józef (Śląsk), Hoecicki Ferdynand (Warszawa), Huliewicz Wiktor (Warszawa), Irzykowski Karol (Warszawa), Joyde Juliusz (Warszawa), Kenig Aleksander (Warszawa), Kleczyński Jan (Warszawa), Kożmiński-Poraj Stanisław (Warszawa), Krajewski Witalis (Śląsk), Łaskownicki Bronisław (Lwów), Leczycki Kazimierz (Wilno), Leli Antoni (Kraków), Leskowska Kachka (Starachowice), Lisakowski Jan (Warszawa), Lutomski Bolesław (Warszawa), Maczewski Przemysław (Białystok), Milko Julian (Kraków), Modrzejewski Teofil (Warszawa), Mrogowski Ignacy (Warszawa), Niesiołowski Tadeusz (Warszawa), Osbergerowa Zofia (Warszawa), Paczkowski Jerzy (Warszawa), Przybylski Tadeusz (Lwów), Raczkowski Zygmunt (Warszawa), Ródziewiczowski Leon (Warszawa), Rakowski Edward (Poznań), Rogoź Stanisław (Warszawa), Ruda Franciszek (Śląsk), Ruffler Józef (Warszawa), Sądzewicz Antoni (Warszawa), Sebastiani Kazimierz (Kraków), Skrudlik Mieczysław (Warszawa), Siwora Stanisław (Kraków), Syruczek Waclaw (Warszawa), Szopski Felician (Warszawa), Szpilrein Waclaw (Warszawa), Taylor Jerzy Mariusz (Warszawa), Teoka Jan (Pomorze), Wachowiak Ludomir (Poznań), Wassercuk Gustaw (Łódź), Winawer Bruno (Warszawa), Zachariasiewicz Stanisław (Lwów), Zawadzki Bolesław (Warszawa).

42. Nr. 304 (373)

nie prze- prowadzić świat do nietychalnych niebezpieczeństw. Dlatego też wreni brytyjskiej od zdania, że badania nad energią atomową muszą być kontynuowane w ścisłej międzynarodowej, w warunkach pełnej i swobodnej współpracy, na szczególnym uwzględnieniu należy do stosowania tej energii dla podniesienia poziomu życia ludzkości".

Stowarzyszenie wyzwało rząd brytyjski do powołania komisji do spraw energii atomowej pod egidą Światowej Rady Badawczej. Zdaniem Komisji, byłoby skonkretyzowanie przyszłych badań nad energią atomową, zastosowanie jej do celów przemysłowych, oraz kontrola i detaliaj gwarantów.

Stowarzyszenie wyzwało do współpracy inne organizacje naukowe na całym świecie oraz wypowiedziało się w tej sprawie.

Stowarzyszenie ma zamiar zwołać do Londynu, na początku roku przyszłego, konferencję międzynarodową w celu rozpatrzenia odpowiedzialności osobnych, która obecnie wrosła znaczenie w skutkach rozwoju badań nad energią atomową.

W Poznaniu odbył się wczoraj zebranie publicznego wyznawstwa, byłych Dworków. Ludowa kadra liczyła 100 osób. W godzinach popołudniowych.

Główna sala o długości 40 metrów szerokości 12 i pół metra mieściła 10 tysięcy osób. W przyziemnym baraku mieściła się pozostała część publiczności.

Zbudowany w 4 tygodnie Dworzec Główny w Poznaniu

✠

Wincenty WITOS

Wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej, kawaler Orderu „Orła Białego”, Krzyża Grunwaldu I klasy, kilkakrotnie Premier Rządu Rzeczypospolitej, b. więzień brzeski, b. więzień z okresu okupacji hitlerowskiej

zmarł w dniu 31 października 1945 r.

Pamięć Zmarłego pozostanie na długo w Narodzie, jako symbol niezłomnego Wodza Ruchu Ludowego i czolowego Bojownika o demokrację polską.

Naród traci w Zmarłym jednego z najwybitniejszych swych patriotów.

PREZYDENT KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ
Bolesław Bierut

CZŁONKOWIE PREZYDIUM:
Stanisław Grabski
Stanisław Szwalbe
Michał Żymierski
Roman Zambrowski
Wacław Barckowski

Młodzież domaga się wojny krzyżowej

II. Elementy stałe i elementy zmienne nekrologów z Życia Warszawy 1945r.

A. Elementy stałe nekrologów z Życia Warszawy 1945r.

Do stałych elementów nekrologów z Życia Warszawy 1945r należał:

- symbol religijny Ś†P,
- nabożeństwo żałobne w pierwszą, drugą i trzecią rocznicę śmierci
- ekspresja języka w słowach towarzyszących wyrazowi rocznica np.: *bolesna, tragiczna, przebolesna, przebolesna męczeńska*
- identyfikacja zmarłych przez podanie drugiego, w mniejszym stopniu trzeciego imienia zmarłego
- forma hipokorystyczna wobec imion dzieci
- identyfikacja kobiet sprowadzała się do podania: imienia i nazwiska rodowego w l.mn z przyimkiem z; imienia i nazwiska męża, które kończyło się sufiksem dzierżawczym-*owa* lub *-owej*
- pseudonimy
- u osób młodych eksponowanie informacji o szkołach cieszących się uznaniem społecznym
- śmierć wyrażona w charakterystycznych dla czasów wojny określeniach: *zginął, zamordowany, zastrzelony, rozstrzelany, poległ*
- określenie ciała osoby zmarłej: *zwłoki*
- toponimy: dokładna data i określenie miejsca śmierci
- rodzinne nekrologi zbiorowe
- rodzinne rocznicowe nekrologi zbiorowe
- nekrologi grup ludzi, których łączyła wspólna idea działania
- Lista strat dziennikarstwa polskiego 1939-1945
- Ekshumacja zwłok z jednoczesnym pochówkiem
- formuła finalna sprowadzała się do wyrażenia stanu uczuciowego najbliższych w przyjętym zwrocie: *pogrążeni w głębokim smutku*
- nadawcami nekrologów jest najbliższa rodzina

B. Elementy zmienne nekrologów z *Życia Warszawy* 1945r

Do zmiennych elementów nekrologów z *Życia Warszawy* 1945r należało:

- nabożeństwo żałobne za duszę osoby zmarłej
- nabożeństwo z okazji imienin
- identyfikacja kobiet: łacińska formuła *primo voto* (I voto), *secundo voto* (II voto). Nazwiska panięskie kończyły się sufiksem *-ówna*
- identyfikacja mężczyzn: zamieszczony przydomek, który stanowił dodatkową formę identyfikacji zmarłego

- forma hipokorystyczna u osób dorosłych
- określenie więzów rodzinnych przy części onomastycznej np.: *Maria Gajkowiec matka, Maria Gajkowieczówna siostra*
- więzy rodzinne i relacje nadawcy anonsu z osobą zmarłą były eksponowane za pomocą formuł emocjonalnych, a w wypadku osób młodych przez formuły hipokorystyczne np.: *nasz ukochany syn i brat, jedyna ubóstwiana promienna córeńka*
- stan cywilny zmarłej
- priorytetowe użycie przez nadawcę anonsu pseudonimu zamiast imienia i nazwiska
- informacje o rodzicach zmarłego
- eksponowanie informacji o wyuczonym zawodzie
- przynależność do organizacji konspiracyjnych w tym do AK i pełniona tam funkcja i zdobyte zaszczytne odznaczenia
- nobilitacja osób zmarłych poprzez wymienianie szczególnych cech charakteru , wyznawanych wartości, dokonań i wybitnych zasług dla kraju
- miejscowość, z której pochodziła osoba zmarła
- miejsce urodzenia, zamieszkania określano wyrazem: *obywatel*
- osoby wyznania rzymskokatolickiego zamieszczali informacje o treści: *opatrzoney św. Sakramentami*
- określenie przyczyny śmierci osoby zmarłej: *po długich ciężkich cierpieniach doznanych od katów hitleryzmu*
- śmierć wyrażana w metaforach: *zasnęła w Bogu, zasnęła w Panu*; w metaforze końca: *zakończyć życie, zakończyć życie po ciężkich cierpieniach, zakończyła tragicznie swoje święte pełne poświęceń dla drugich i samozaparcia życie zakończyć*; w metaforze przejścia: *rozstał się z życiem*; w eufemizmach: *odejść, oddać*
- określenie ciała osoby zmarłej: *szczątki*
- bezpośrednia przyczyna śmierci dotycząca walki z okupantem: *zmarł na skutek umęczenia w więzieniach i obozach hitlerowskich*
- toponimy: wydarzenia, które złożyły się na zgon osoby zmarłej, miejsce przebywania przed śmiercią, rodzaj śmierci
- lakoniczne informacje o dacie śmierci osoby zmarłej
- zamieszczanie cytatu
- pochówki czasowe
- lapidarność zamieszczanych informacji w nekrologu (brak zawiadomienia o obrzędach pogrzebowych)

- czas śmierci, miejsce pobytu w obozach koncentracyjnych oraz spotkanym tam losie
- formuła finalna wyrażana bywa w zwrotach: *w: nieutulonym, nigdy nieutulonym, niezmiernym smutku, zboląta, zrozpaczeni, pogrążeni w: rozpaczy, nieutulonym, ciężkim żalu, nieutulonym bólu, głębokim bólu, głębokim żalu i smutku, rozpaczy.* Nadawcy rzadziej stosują wyrażenie *o smutnym tym ciosie zawiadamiają*
- nadawcami nekrologów są: organy i instytucje, z którymi zmarły był związany, Koło Matek, uczennice i rodziny Męczenników, najbliżsi współpracownicy.